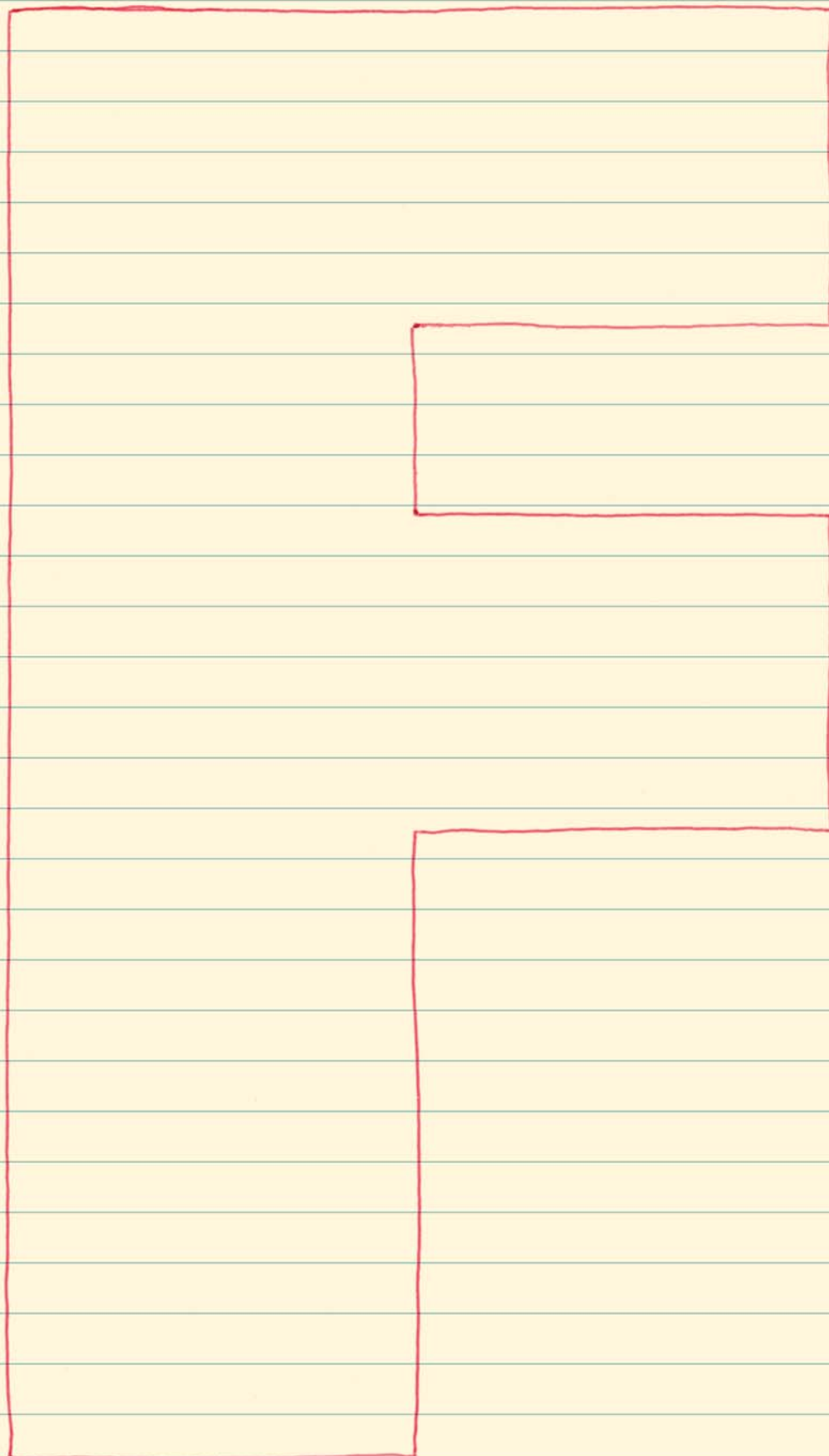

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

FUTURA

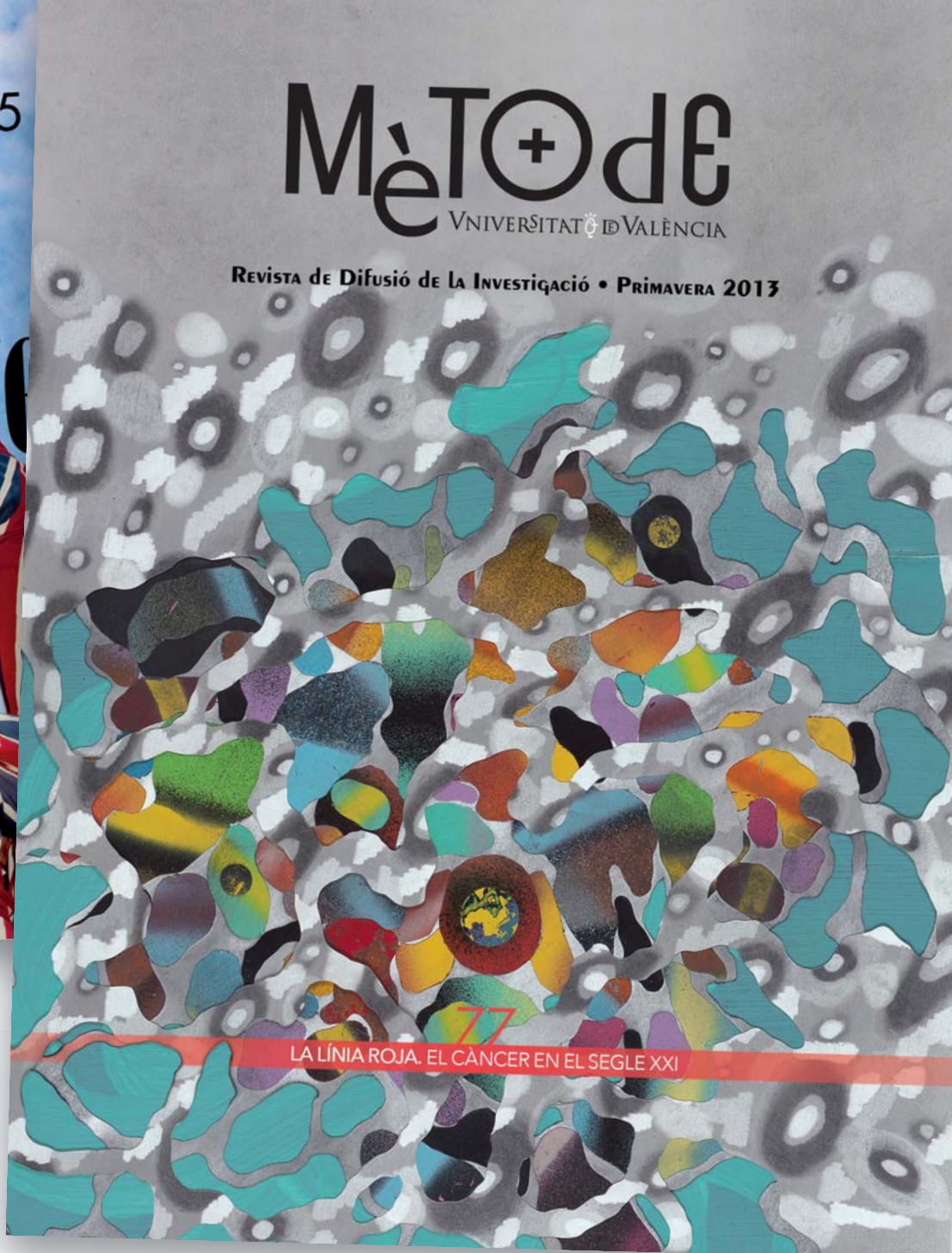
NÚM. 26 Primavera 2013

AMB PEU FERM (I)

Consells per a una bona entrada
a la Universitat

ENTREVISTES Amelia Valcárcel | Francisco Delgado | Maite Larrauri CARPETA D'EXPERIÈNCIES Mentoria entre iguals CAMPUS
Un calendari molt ajustat per a l'accés universitari PUBLICACIONS Montblanc, un llibre electrònic de la Unió Europea per a batxiller

subscriu-te a *Mètode* i rebràs un regal exclusiu

Amb la teua subscripció de 2013, rebràs MÈTODE còmodament a casa cada trimestre a un preu econòmic i amb els seus continguts habituals: reportatges, entrevistes i monogràfics sobre qüestions d'actualitat científica. Si et subscrius a la revista MÈTODE aquest 2013, podràs triar un regal de benvinguda entre dues opcions: els quatre últims números de la revista publicats (corresponents a 2012) i les monografies *Bestiari* i *Herbari*, que formen part de la col·lecció «Monografies Mètode». **Subscriu-te ara a Mètode!**

Revista de referència de la
Xarxa Vives
d'universitats

www.metode.cat

Preu Subscripció anual (4 números l'any): 25€ per a Espanya, 40€ per a l'estranger

NÚM. 26_2013

SUMARI

CARPETA D'EXPERIÈNCIES

- 28 Entreiguals: començar la universitat amb les mateixes oportunitats

5

AMB PEU FERM (1)

Consells per a una bona entrada a la Universitat

22 Entrevista a Amelia Valcárcel

Catedràtica de Filosofia Moral i Política de la UNED

32

CAMPUS D'INFORMACIÓ

Entrevista a Francisco Delgado, president d'Europa Laica

Un calendari molt ajustat

- 47 Entrevista a Maite Larrauri, a propòsit del llibre *L'educació segons John Dewey*

La transició des de l'ensenyament secundari

L'assumpte al que està dedicat el tema central del darrer número del curs 2012-2013 i que hem titulat *Amb peu ferm. Consells per a una bona entrada a la Universitat*, té a veure amb la transició a la Universitat des de l'ensenyament secundari. Hem pretès aportar un recurs d'informació a aquest procés multifactorial, i procurar als futurs universitaris un material que els permeta ajustar les seues expectatives i la seua formació al nivell d'exigència acadèmica d'una institució d'ensenyament superior com és la Universitat de València.

Els encarregats de seleccionar la informació i proposar les recomanacions per als nouvinguts han estat el professorat coordinador del primer curs dels graus, bons coneixedors de la importància que tenen les primeres experiències per a una trajectòria de continuïtat acadèmica. En aquest lliurament es publiquen les col·laboracions corresponents a 32 graus. La resta, fins a completar el catàleg d'estudis de grau de la Universitat, es publicarà en el pròxim número.

Amb peu ferm. Consells per a una bona entrada a la Universitat és un complement del dossier que hem publicat en els números anteriors, i que també s'ha editat de manera independent, amb el títol *Llegir per triar. Guia per a aprofundir en el coneixement dels graus*. Ambdues propostes de divulgació responen al compromís permanent per la difusió sobre els estudis universitaris de l'editor de la capçalera FUTURA, el Servei d'Informació i Dinamització de la Universitat de València, des de la seua creació el 1987, ara fa vint-i-sis anys.

EN NEGRETA

El pròxim 30 de juny arranca una nova edició del Campus científic d'estiu a la Universitat de València. Aquesta és una iniciativa que es desenvolupa només en les universitats que pertanyen al programa Campus d'Excel·lència Internacional i Regional. Els participants d'aquesta activitat d'estiu són estudiants de quart de l'ESO i de primer de batxillerat que busquen un contacte estret amb l'activitat científica que pot ser decisiu per fer després una tria millor dels estudis de grau.

L'impuls del programa Campus científic d'estiu és responsabilitat de la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia (FECYT) i del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, amb el suport de l'Obra Social "la Caixa". A la Universitat de València són les facultats de Física, Matemàtiques, Medicina, Química i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria les que estan al càrrec de la preparació dels tallers i seminaris que es desenvoluparan fins el 27 de juliol de 2013.

AMB PEU FERM (I)*

Consells per a una bona entrada a la Universitat

Coordinació: Eva Llorenç i Ferranda Martí

* Amb l'objectiu d'elaborar un conjunt de recomanacions per als estudiants que es matriculen en primer d'algun dels graus de la Universitat de València, hem demanat la col·laboració als coordinadors de primer curs de tots els graus. El resultat d'aquesta proposta són els textos, en alguns casos una mica resumits per qüestions d'espai, que componen el tema central d'aquest número i del següent que es publicarà ja el curs vinent.

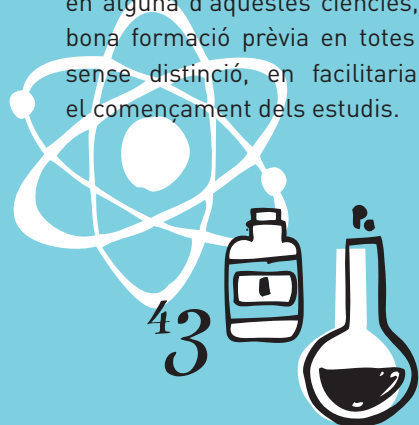
Grau en BIOLOGIA

Miguel V. Pardo

Professor coordinador de primer curs del grau en Biologia. Universitat de València

Per afrontar amb garanties els estudis de Biologia, cal haver cursat les matèries de ciències sense excepció. Per descomptat, la *Biologia* és l'assignatura més important i jo recomanaria, si no es troba inclosa en la programació d'aquesta matèria en batxiller, una breu introducció a la sistemàtica i taxonomia biològica (classificació binomial de Linné), i complementar la teoria de l'evolució amb una història de la vida, amb els grans trets evolutius.

Són molt importants també les altres ciències, com ara *Matemàtiques*, *Física* i *Química*, imprescindibles en Biologia, ja que constitueixen la base per a la comprensió de molts dels processos biològics. Respecte de l'entorn en el qual es desenvolupa la biota, seria ideal que cursaren l'assignatura de *Geologia* (2n de batxillerat) o, com a mínim, garantir que la part de Geologia de l'assignatura de *Ciències Naturals* (1r de batxillerat) s'impartisca amb l'extensió que li correspon. També, com a visió conjunta de les interrelacions entre la biota, la Terra i la humanitat, recomane l'assignatura de *Ciències de la terra i mediambientals*. Entre els alumnes de primer del nostre grau trobem mancances de coneixements en alguna d'aquestes ciències, i una bona formació prèvia en totes elles, sense distinció, en facilitaria molt el començament dels estudis.

Pel que fa a les habilitats, resulta imprescindible desenvolupar el treball autònom i l'autoaprenentatge, ja que la major part del treball programat (3/5 parts del temps) l'alumnat el fa pel seu compte, amb el material i els mitjans que facilita el professorat. I en aquesta línia, caldria dotar l'estudiantat d'una certa capacitat per discriminar la gran quantitat d'informació que actualment tenen al seu abast; n'hi ha prou amb una iniciació a les eines de recerca i selecció d'informació.

Finalment, i com a requisit comú a qualsevol estudi de ciències, cal conèixer el mètode científic i reforçar la seua importància com a eina d'adquisició de coneixement i interpretació del nostre entorn. ■

Grau en CRIMINOLOGIA

Asunción Colás

Professora coordinadora del grau en Criminologia. Universitat de València

M. Ángeles Beleña

Professora coordinadora de primer curs del grau en Criminologia. Universitat de València

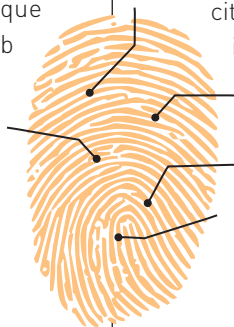
Els estudis de Criminologia tenen com a objectiu la formació de professionals que cobrisquen la necessitat que té la societat en relació amb la prevenció i el control de la delinqüència i la seguretat. Per a això es proporciona als estudiants una formació interdisciplinària integrada per coneixements dirigits a desenvolupar habilitats i actituds psicosocials, criminològiques, jurídiques i científiques que habiliten per a l'exercici professional, així com per a l'accés posterior de l'alumnat a la investigació criminològica.

Les matèries que dins del currículum de batxillerat poden ajudar més els estudiants a afrontar aquests estudis amb una bona base són les següents: *Història del món contemporani*, *Matemàtiques aplicades a les ciències socials*,

Psicopedagogia, *Sociologia*, *Economia*, *Tecnologies de la informació i la comunicació*, *Geografia*, *Biologia* i *Química*.

Entre les assignatures de primer de Criminologia, considerem que no hi ha cap que tinga una dificultat especial per a l'alumnat procedent de batxillerat. Potser té una mica més de complexitat l'assignatura d'*Estadística*, però amb les nocions que han adquirit quan han cursat *Matemàtiques* en el batxillerat, pensem que no tindran dificultats especials per a superar aquesta assignatura. Tal vegada, per als qui hagen cursat el batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials, puga resultar un poc complexa l'assignatura *Tècniques d'anàlisi criminal*, que s'imparteix com a obligatòria en segon curs del grau i requereix una certa base en biologia i en química.

Finalment, cal destacar que en el primer curs del grau hi ha una assignatura bàsica, *Habilitats i destreses*, que té com a finalitat dotar l'alumnat dels recursos i les eines imprescindibles perquè s'incorpore a la Universitat, i proporcionar l'aprenentatge correcte dels continguts de la titulació, és a dir: competències informacionals (saber manejar bases de dades, recerca de bibliografia, bases jurisprudencials, saber elaborar un treball o informe...). En suma, capacitar l'alumnat per a aprendre i utilitzar les tècniques bàsiques d'estudi i investigació universitària. ■

Sandra García de Fez

Professora coordinadora de primer curs del grau en Educació Social. Universitat de València

Les matèries comunes de batxiller més adients per cursar aquest grau són la de *Ciències per al món contemporani* i la de *Filosofia i ciutadania*. Quant a les matèries de modalitat del batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials, convindria escollir, en primer curs, *Economia i Història del món contemporani* i, en segon, *Geografia, Història de l'art i Literatura universal*. Pel que fa a les optatives, la més destacable és *Psicologia*, a més de les assignatures relacionades amb l'antropologia, la sociologia, la psicopedagogia, el dret, la cultura i la política.

Per exemple, per a l'assignatura *Fonaments històrics de l'educació*, els coneixements històrics són fonamentals, tant els d'història universal com d'altres. També les matèries amb continguts filosòfics hi són bàsiques, ja que s'hi estudia la història de l'educació seguint el camí que les institucions educatives han recorregut al llarg del temps.

En general, totes les habilitats relacionades amb l'autonomia en la recerca i l'organització d'informació resulten molt útils, ja que Educació Social és un grau en què s'imparteixen matèries complementàries però originàries de camps diferents (estadística, història, sociologia, didàctica...), i la predisposició de l'alumnat per ampliar i completar la informació

és clau. A més, el treball en grup és una eina bàsica i, per tant, la sociabilitat, el compromís i la cooperació són importants. Tenir coneixements sobre diferents tècniques d'estudi també és decisiu, perquè sovint l'estudiantat únicament sap memoritzar continguts de cara als exàmens teòrics. Amb la pretensió de reforçar aquestes destreses, es fa de manera intensiva i durant les primeres setmanes del primer curs, l'assignatura *Estratègies per a l'aprenentatge i la participació a la Universitat*, amb un caràcter introductor a la vida universitària i amb la intenció de permetre el coneixement i la cohesió del grup. Personalment, considere fonamental que els nous universitaris consoliden les eines d'aprenentatge proposades en aquesta matèria inicial que els donaran una base per al seu futur treball pràctic. ■

Grau en ENGINYERIA ELECTRÒNICA DE TELECOMUNICACIÓ

Antonio J. Serrano

Professor coordinador de primer curs del grau en Enginyeria Electrònica de Telecomunicació. Universitat de València

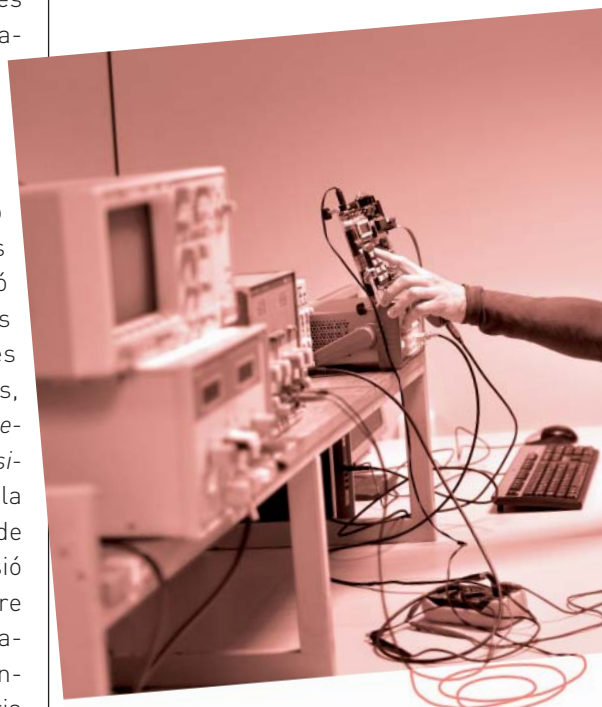
El grau en Enginyeria Electrònica de Telecomunicació de la Universitat de València té com a objectiu formar enginyers amb un caràcter generalista en l'àrea de l'electrònica i les telecomunicacions.

En general, és convenient que els alumnes que desitgen cursar una titulació de la branca de coneixement de l'enginyeria cursen el batxillerat de Ciències i Tecnologia i, en concret, les assignatures de *Matemàtiques, Física, Informàtica i Dibuix tècnic*, que són la base per al primer curs del grau en Electrònica de Telecomunicació.

Al llarg de la titulació, la formació rebuda capacita per a dissenyar, construir i mantenir sistemes de telecomunicació i electrònics, per a

assumir tasques de responsabilitat, tant de caràcter tècnic com directiu, i per a tenir una consciència clara de la dimensió econòmica, social, legal i ètica de la professió.

Com a resultat de la formació pràctica rebuda, els alumnes presenten, abans d'acabar els estudis, projectes amb diferents temàtiques i aspiracions. En els últims anys, com a conseqüència d'un major compromís de transferència de coneixement a la societat, els treballs s'han materialitzat en productes, com ara un estoig portainsulines refrigerat amb cèl·lula Peltier o robots guia i dispositius de lectura per a xiquets amb autisme. Altres projectes han resultat ser innovacions tecnològiques, com el disseny d'un lector de bioxips de radioidentificació animal. També, fruit del treball dels estudiants, s'han fet avanços en camps més teòrics, com per exemple, en l'aplicació d'algoritmes genètics en tècniques d'aprenentatge màquina, o de repercussió més internacional, com les contribucions a les tecnologies per a detectors de radiació en experiments de física de partícules i nuclear al CERN-Laboratori Europeu de Física de Partícules, i d'altres centres europeus. ■

Grau en ENGINYERIA ELECTRÒNICA INDUSTRIAL

José Miguel Espí

Professor coordinador del grau
en Enginyeria Electrònica Industrial.
Universitat de València

Els enginyers electrònics són professionals formats per a la resolució de problemes pràctics relacionats amb el disseny, la fabricació, la instal·lació, el control i el manteniment d'equips electrònics o de maquinària industrial. Generalment, exerceixen la seua tasca en entorns de producció industrial i donen suport al producte (si és electrònic) i/o a la maquinària industrial utilitzada i a la seua automatització.

Probablement, com qualsevol enginyer/a, davant un problema pràctic d'una certa complexitat, el titulat en enginyeria electrònica industrial ha d'abstraure la naturalesa essencial del problema i formalitzar-lo utilitzant les matemàtiques. En aquest pla abstracte, concep, dimensiona i verifica una solució que, finalment, haurà de concretar en una implementació factible tant en termes tècnics com econòmics. En aquest procés, es passa del concret a l'abstracte en la formulació del problema, i de l'abstracte al concret en la materialització de la solució. Un resultat amb èxit requereix tres coses: coneixement tècnic, capacitat d'abstracció i enginy.

Per a desenvolupar aquestes habilitats, els estudis d'enginyeria electrònica industrial comencen amb matèries bàsiques, com matemàtiques, física i química, que potencien la capacitat de representació abstracta del problema. Posteriorment, s'hi introdueixen les matèries d'estil tecnològic sempre amb un plantejament pràctic i orientat a la resolució de problemes reals i coneguts de cada disciplina. Dit això, resulta clar que per a accedir a aquesta titulació cal tenir una bona base formativa en matemàtiques, física i química. D'altra banda, seria recomanable tenir una formació tecnològica que els haja ensenyat com funcionen o com es construeixen molts dels objectes que ens envolten, per tal d'estimular una vocació d'enginyeria que ben sovint és desconeguda pels estudiants de secundària.

Finalment, i a manera de resum, els futurs enginyers electrònics han de ser persones amb una inquietud tecnològica, i amb una sòlida formació en ciències, amb il·lusió per enfrontar-se als nous reptes tecnològics que planteja la fabricació a gran escala de qualsevol tipus de producte. ■

Grau en ENGINYERIA INFORMÀTICA

Carlos Pérez

Professor coordinador de primer curs
del grau en Enginyeria Informàtica.
Universitat de València

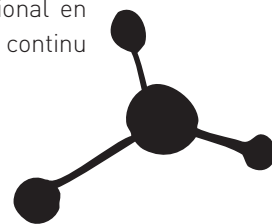
D'una banda, com que aquesta és una titulació d'enginyeria, en el procés d'ensenyament-aprenentatge s'insisteix en la resolució de problemes. Efectivament, la capacitat dels enginyers de raonar de manera abstracta i, així, definir els problemes, descompondre'ls en parts abordables i, finalment, integrar les diferents parts per tal de resoldre'n d'altres més complexos és una de les habilitats que els fa estar molt ben considerats en el mercat laboral.

Per a desenvolupar aquesta capacitat, la titulació es basa en matèries bàsiques, com matemàtiques i física i, lògicament, en matèries pròpies de la titulació, com l'enginyeria del programari, els sistemes de gestió de bases de dades, els sistemes operatius o la seguretat informàtica. Per tant, és recomanable que els qui accedeixen a aquest grau hagen cursat les assignatures de *Matemàtiques* i *Física* en el batxillerat. En el cas de les matèries específiques de la titulació, no s'assumeixen coneixements previs i, per això, no cal haver cursat cap assignatura especial.

A més, en el camp de la informàtica, els canvis són ràpids i continus i, per tant, es fomenta la capacitat d'aprendre autònomament i de tenir iniciativa; és desitjable que l'alumnat siga capaç de seleccionar i d'integrar diferents fonts d'informació, i d'idear diferents enfocaments als problemes que se'ls plantegen.

D'altra banda, els enginyers adquireixen una formació que els permet integrar-se en equips de treball i dirigir-los. Per a això, han de ser capaços d'expressar-se adequadament, tant oralment com per escrit, i de col·laborar amb altres persones.

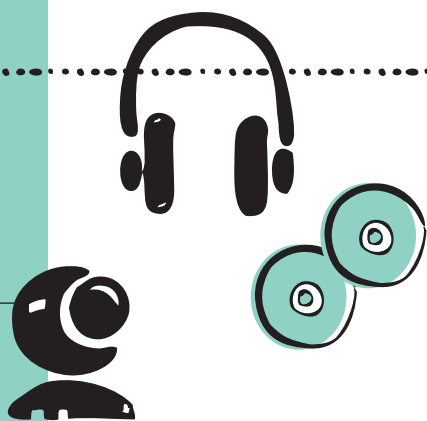
En definitiva, els futurs enginyers informàtics haurien de ser persones a qui els agrada enfrontar-se a nous reptes i resoldre problemes utilitzant les noves tecnologies, tot realitzant una carrera professional en què l'aprenentatge continu és fonamental. ■

Grau en **ENGINYERIA MULTIMÈDIA**

Carlos Pérez

Professor coordinador de primer curs
del grau en Enginyeria Multimèdia.
Universitat de València

En aquest grau, com en la resta de les titulacions d'enginyeria, la resolució de problemes és un element central en el procés d'ensenyament-aprenentatge, ja que la capacitat dels enginyers de raonar de forma abstracta, definint problemes, descomponent-los en parts abordables i, finalment, integrant-ne les diferents parts per resoldre'ls és un dels motius principals perquè estiguen tan ben considerats en el mercat laboral.

Per desenvolupar aquesta capacitat, la titulació recolza en matèries bàsiques com ara les matemàtiques i la física i, lògicament, en matèries pròpies de la titulació com ara la programació d'aplicacions gràfiques en temps real, la creació d'animacions, simulacions i videojocs, la programació de pàgines web i l'adquisició i tractament de material audiovisual. Aquestes matèries s'estudien des del punt de vista de l'enginyeria, però també fomentant la creativitat i el coneixement global del procés d'aquest tipus d'aplicacions. Per tant, és recomanable que els estudiants que accedeixen a la titulació hagen cursat matèries que els hagen donat una formació en matemàtiques i física. En el cas de les matèries específiques de la titulació no es requereixen coneixements previs, per la qual cosa no cal haver cursat cap assignatura especial.

A més, els enginyers multimèdia han de ser capaços d'integrar-se i dirigir grups de treball multidisciplinaris en un àrea en la qual els canvis són molt freqüents, per la qual cosa es fomenta la capacitat de treballar en equip, d'aprendre autònomament i de tenir iniciativa. És molt desitjable, a més, que els estudiants siguem

capaços de seleccionar i integrar diferents fonts d'informació i d'idear diferents enfocaments per als problemes que se'ls plantegen.

Com a conclusió, a aquells que vulguen estudiar aquesta enginyeria els ha d'agradar enfrontar-se a nous reptes, treballar en grup i resoldre problemes amb les noves tecnologies multimèdia. ■

Grau en **ENGINYERIA QUÍMICA**

Paula Marzal

Professora coordinadora de primer curs
del grau en Enginyeria Química.
Universitat de València

Els enginyers químics són professionals que realitzen un treball de caràcter tècnic i eminentment pràctic i, per això, en els estudis de grau en Enginyeria Química es fomenta l'ensenyament-aprenentatge per mitjà de la realització de pràctiques experimentals i de la resolució de problemes. Amb això pretenem desenvolupar la capacitat de raonament abstracte per definir, analitzar i resoldre problemes complexos, habilitats pròpies dels enginyers i enginyeres, que sens dubte influeixen de manera decisiva en la bona posició d'aquests titulats en el mercat laboral.

Per desenvolupar aquestes habilitats, els estudis s'inicien amb matèries bàsiques com ara les matemàtiques, la física i la química, i posteriorment s'introdueixen les matèries pròpies de l'enginyeria química com ara mecànica de fluids, transmissió de calor, operacions

de separació, reactors químics, control de processos o enginyeria mediambiental. Per tant, és recomanable que els estudiants que accedeixen a la titulació posseïsquen una bona base de matemàtiques, de física i de química. En un segon nivell, els coneixements de dibuix tècnic o de tecnologia industrial també contribueixen a la incorporació a aquests estudis.

D'altra banda, tenint en compte el perfil professional dels titulats en aquest grau els estudis fomenten l'adquisició de competències relacionades amb la creativitat, la iniciativa, l'aprenentatge autònom, l'organització del temps, el treball en equip o la capacitat de lideratge. Per això és recomanable que els futurs alumnes d'aquest grau tinguem aptituds per a plantejar solucions, interpretar i seleccionar informació, planificar activitats, expressar-se adequadament, defensar idees i col·laborar amb uns altres en el treball.

Per concloure, i a manera de resum, als futurs enginyers químics els ha d'agradar resoldre problemes i han de tenir interès pels processos industrials i inquietud per enfrontar-se als nous reptes que planteja dia a dia la fabricació a gran escala de qualsevol producte. ■

Grau en ENGINYERIA TELEMÀTICA

Máximo Cobos

Professor coordinador de primer curs
del grau en Enginyeria Telemàtica.
Universitat de València

El grau en Enginyeria Telemàtica té l'objectiu de formar enginyers amb un perfil dinàmic i flexible, que siguen capaços d'exercir la professió d'enginyer tècnic de telecomunicació, en l'especialitat de telemàtica. Com el seu nom indica, l'enginyeria telemàtica engloba aspectes relacionats tant amb les telecomunicacions com amb la informàtica.

L'estudiant que accedeix a aquest grau ha de tenir interès per les noves tecnologies, especialment aquelles que tenen internet com a suport. Així, aquest estudiant es caracteritza per tenir inquietuds i per saber com funcionen les coses i com es poden millorar per augmentar el benestar de la societat. En aquest sentit, és recomanable tenir una bona base en matèries relacionades amb la capacitat d'abstracció i la resolució de problemes, com ara les matemàtiques, la física i la tecnologia.

La telecomunicació és un procés que s'estableix amb la transmissió d'informació mitjançant senyals que travessen un canal establert entre un emissor i un receptor. Per aconseguir que aquesta comunicació siga òptima cal dissenyar sistemes que facen un bon ús dels canals de transmissió i exploten

de forma eficient les característiques físiques que els governen. El modelatge, el processament i la representació de la informació amb eines matemàtiques són essencials per a comprendre aquests sistemes, els quals formen la base de tecnologies com ara la compressió de dades i la criptografia.

Cal destacar que, en general, els estudis d'enginyeria estan molt orientats a la resolució de problemes teòricopràctics. Per tant, la capacitat de raonament, la comprensió d'aquests problemes i la creativitat per a resoldre'ls solen prevaler sobre la capacitat de memorització. D'altra banda, les tecnologies de la informació i les telecomunicacions estan sotmeses a un canvi permanent, de manera que la capacitat d'autoaprenentatge i l'interès per l'actualitat tecnològica són elements que els alumnes han de reforçar. ■

En el grau en Estudis Anglesos el més important és que l'alumnat desenvolupe una sèrie de competències, i no la mera acumulació de coneixements encara que aquests siguen importants. Si un estudiant sap buscar informació de manera autònoma, el seu grau de dependència del professorat es redueix considerablement. Nosaltres volem preparar els estudiants perquè puguin apanyar-s'ho bé durant la carrera, però especialment volem preparar-los per al seu futur professional. La capacitat de buscar informació, normalment per mitjans digitals i de selecció d'informació rellevant és important.

D'una altra banda, pensar i expressar-se de manera crítica, tant per escrit com oralment, és essen-

cial en aquest grau, en què l'aspecte comunicatiu és prioritari. A més de potenciar la capacitat del treball individual ben

realitzat, també s'incentiva el treball col·laboratiu. Finalment, nosaltres utilitzem les eines TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) molt lligades als nostres estudis, per tant, seria aconsellable que els alumnes tingueren coneixements bàsics d'eines informàtiques, lligades a metodologies de coneixements humanístics i lingüístics.

Els alumnes han de saber fonamentalment que a la Universitat es treballa molt més sense la monitorització constant del professorat. Per tant, cal estar preparats per a treballar de manera autònoma. ■

Grau en ESTUDIS ANGLESOS

Barry Pennock

Professor coordinador del grau
en Estudis Anglesos. Universitat de València

Sens dubte, els que vulguen estudiar el grau en Estudis Anglesos han de prioritzar la llengua anglesa, seguida del castellà i del català, coneixements bàsics de llatí i una segona llengua estrangera. Haurien de tenir un nivell acceptable d'anglès –B1 seria el mínim exigible per a afrontar l'inici de la titulació amb garanties. Si no és així, han d'estar disposats a fer sacrificis per aconseguir aquest nivell de manera ràpida. Molts alumnes no són conscients de la necessitat de tenir una bona base d'anglès per a aprofitar les assignatures específiques de la carrera. També és aconsellable tenir coneixements generals sobre la història, l'art i la cultura contemporànies.

Grau en FILOLOGIA CATALANA

Ramon Roselló

Professor coordinador de primer curs
del grau en Filologia Catalana.
Universitat de València

Les assignatures més adequades del currículum de batxiller són, sobretot, aquelles relacionades amb les humanitats, com ara *Llengua i literatura* (especialment la de València), *Llengua estrangera*, *Llatí*, *Història* o *Filosofia*.

En un grau que se centra en la llengua i la literatura, és molt important que els estudiants tinguin la capacitat de gaudir amb la lectura de tot tipus de textos, des de textos literaris (poesia, narrativa o teatre) fins a assaigs o estudis sobre diferents aspectes de la llengua, de la història de la literatura o de la llengua, de la sociolingüística, etc. També destacaria la capacitat d'apreciar la diversitat lingüística i cultural o el desig d'explorar en el camp de la comunicació i de la creació literària.

Sens dubte, és rellevant que tinguin un bon domini de les tecnologies de la informació i la comunicació; especialment de tot allò que té a veure amb la producció i correcció de textos i amb la gestió de les fonts d'informació.

Així mateix, convé tenir capacitat per a l'anàlisi de dades i el comentari de textos, per a la reflexió i la crítica.

En aquest sentit, és important sentir-se connectat amb la realitat social i política pròximes i comptar amb la curiositat de voler aprofundir en el seu coneixement i en la seua millora.

Considere que el més interessant seria conèixer i saber fer un ús adequat de les diferents eines o recursos per a l'aprenentatge. És convenient que els estudiants sàpien enfrontar-se a la lectura i comprensió dels textos i tinguin la capacitat de poder extraure d'aquests les idees o els continguts essencials. Així, aprendre a buscar informació, fer bones lectures i elaborar fitxes de continguts, esquemes o resums, és una manera de preparar-se per començar amb bon peu els nostres estudis. En un sentit més general, és molt recomanable anar desenvolupant la capacitat de saber planificar i gestionar el temps de treball. Sovint, un dels principals problemes que tenen els estudiants que comencen primer curs té a veure amb aquesta qüestió. ■

Grau en FILOLOGIA CLÀSSICA

Concha Ferragut

Professora coordinadora de primer curs
del grau en Filologia Clàssica.
Universitat de València

Per a fer front amb garanties als estudis del grau en Filologia Clàssica és fonamental cursar en batxiller les assignatures

Llatí I i II i Grec I i II, i és molt recomanable cursar les optatives *Fonaments lèxics* i *Referents clàssics de les manifestacions culturals modernes*. Així mateix, hi és molt profitós haver cursat en l'ESO l'assignatura *Llatí i cultura clàssica*.

En les matèries de caràcter teórico-pràctic es revelen d'especial utilitat els coneixements de morfologia i sintaxi grega i llatina, com també el domini de l'anàlisi i la comprensió de textos.

Els estudiants que aspiren a obtenir el grau en Filologia Clàssica han de tenir o estar disposats a adquirir certes habilitats, com ara les següents: capacitat de síntesi i de reflexió per a la correcta assimilació de nous conceptes; capacitat per a localitzar i manejar la informació que conté tant el material bibliogràfic com les bases de dades i altres eines informàtiques; capacitat crítica per a organitzar i seleccionar aquesta informació; esperit autocrític i de superació, encaminat a detectar i esmenar les deficiències pròpies pel que fa tant a coneixements com a actituds; finalment, han de tenir gust pel treball ben fet i sentit de la responsabilitat.

Tot això és de sobres suficient per a abordar amb èxit el grau en Filologia Clàssica. ■

Grau en FILOSOFIA

Francisco Arenas

Professor coordinador de primer curs del grau en Filosofia. Universitat de València

El primer curs del grau en Filosofia permet l'accés a tots els estudiants de batxiller, independentment dels diferents estudis previs. Tot i que el perfil característic dels estudiants que podrien seguir

el grau en Filosofia seria el dels estudiants de les modalitats d'Humanitats i Ciències Socials o d'Arts, l'experiència ha demostrat que els estudiants

procedents d'altres modalitats, com la de Ciències i Tecnologia, i també els majors de 25 anys, poden superar amb èxit els estudis de Filosofia.

Els 60 crèdits que s'ofereixen en el primer curs són de caràcter bàsic, transversal i interdisciplinar, i capaciten els estudiants per a adquirir una formació àmplia dins de la branca de coneixement d'Arts i Humanitats, cosa que els habilita per a configurar la seua opció acadèmica concreta, alhora que els facilita la mobilitat dins dels graus adscrits a aquesta branca. Aquest primer curs incorpora matèries pluridisciplinàries, dotades de contingut filosòfic, tant teòric com pràctic, i matèries de caràcter instrumental, que faciliten a l'alumnat la realització de tasques de manera informada, analítica i crítica, al mateix temps que els

ofereixen la possibilitat d'aprofundir en el coneixement d'una llengua clàssica o d'una llengua moderna, al servei en ambdós casos de la filosofia.

Amb això es pretén que els estudiants comencen a conèixer els conceptes, les teories i els mètodes de treball més importants en el camp de la filosofia, i que sàpiguen aplicar-los als diversos àmbits de la vida, que sàpiguen ampliar-los mitjançant la investigació i l'anàlisi de nous problemes, i que sàpiguen transmetre'ls i difondre'ls en tots els àmbits per a comprendre i orientar millor l'experiència, el saber i el fer humans. ■

Grau en FÍSICA

M. Jesús Hernández

Professora coordinadora de primer curs del grau en Física. Universitat de València

La decisió d'estudiar Física és absolutament vocacional. La física és la ciència que estudia la naturalesa i, per tant, qui decideix estudiar el grau en Física és una persona que té passió per saber, per conèixer com es comporta el món, des de les coses més petites, les partícules elementals, fins a l'infinit, el cosmos. Sense oblidar, per descomptat, qüestions pràctiques del nostre entorn, relacionades amb fenòmens naturals del dia a dia (el moviment, la calor, la meteorologia, el magnetisme, els fenòmens ondulatoris...) i evidentment amb la tecnologia. La física es troba darrere de tots els avanços tecnològics amb els quals convivim. La curiositat i l'interès per conèixer els fonaments i la base de tots aquests fenòmens i dispositius és el que mou un estudiant a voler saber física.

Així doncs, els futurs estudiants de Física han de ser curiosos, han de voler plantejar-se preguntes i cercar explicacions plausibles dins del context científic. És necessari que tinguin capacitat d'abstracció, així com també un cert rigor lògic, i han de sentir-se atrets per la manipulació experimental i l'observació crítica.

El llenguatge de la física són les matemàtiques, perquè permeten una formulació precisa de les seues lleis i una quantificació de les seues previsions, a través de mètodes computacionals, per això cal tenir bons coneixements de matemàtiques.

És evident que els futurs estudiants de Física han de cursar les assignatures de *Matemàtiques* i *Física* en el batxillerat. També és recomanable tenir nocions de química i d'informàtica, ja que aquestes dues matèries s'imparteixen en el primer curs del grau, i s'ha observat que els resulten més senzilles als alumnes amb una certa base prèvia. ■

Grau en GEOGRAFIA I MEDI AMBIENT

Josep Vicent Boira

Professor coordinador de primer curs
del grau en Geografia i Medi Ambient.
Universitat de València

La geografia ha tornat. *Geography is back!* Com més s'accelera el món, com més s'acurten la distància i el temps, més importància té la geografia i les aproximacions geogràfiques al medi ambient. Aquesta tendència general explica les raons per les quals avui trobem als mitjans de comunicació notícies d'abast i de contingut geogràfic: ciutats en creixement i pobles abandonats, societats joves o envellides, immigració, riscos ambientals i canvi climàtic, temps i clima, desigualtats socials, desenvolupament rural, conflictes geopolítics, afers internacionals i cartografia (la importància dels mapes!), recursos energètics i polítiques productives, rius i revingudes, erosió del litoral, incendis i afeccions ambientals, erosió... La geografia, amb la seua doble ànima, física i humana, teòrica i aplicada, especialitzada i generalista, permet estudiar i explicar (i, si és el cas, corregir) molts dels problemes que afecten les nostres societats.

Per estudiar Geografia i Medi Ambient, cal sobretot curiositat pel món i capacitat d'observació. Voler llegir un paisatge amb tots els seus components, preguntar-se per què els territoris són tan distints, integrar la informació i cercar generalitzacions, entendre processos de llarga durada... Per això són útils tant les matèries relacionades amb les Ciències Socials com també amb els estudis científics.

Geografia humana i anàlisi regional i Geografia física constitueixen les dues portes d'entrada a l'apassionant món de la Geografia i el Medi Ambient i, per tant, s'hi pot arribar per les matèries tant de ciències pures com de ciències socials i humanitats. ■

Grau en INFERMERIA

Ricardo Brage

Professor coordinador de primer curs
del grau en Infermeria. Universitat de València

La infermeria, igual que altres activitats professionals, va ser abans un fer que un saber. Actualment, amb el títol de grau en Infermeria es formen infermers generalistes amb preparació científica, humana i capacitació suficients per valorar, identificar i intervenir sobre les necessitats de salut i d'atencions de persones sanes o malaltes, de les famílies i de la comunitat. En aquest sentit, els estudiants d'Infermeria obtenen coneixements, habilitats, destreses, actituds i valors de totes les matèries que conformen la titulació: ciències biològiques, ciències de la salut i ciències socials.

Inicialment, les matèries que constitueixen el currículum de batxillerat més recomanades per afrontar amb garanties aquest grau són, principalment, la biologia, però també, en part, la química, la física i les matemàtiques.

Així, per exemple, l'assignatura *Fonaments de biologia i bioquímica* s'integra com a matèria bàsica de caràcter quadrimestral que s'imparteix en el primer curs. El coneixement d'aquesta assignatura és fonamental per a la comprensió del funcionament dels éssers vius i resulta imprescindible per comprendre altres matèries del grau en Infermeria, com, per exemple, la fisiologia humana, la farmacologia, la nutrició i la dietètica. I, per

poder obtenir un nivell de comprensió suficient en aquesta assignatura, l'estudiant hauria de tenir coneixements previs sobre els bioelements i principis immediats, la cèl·lula i el metabolisme cel·lular, la resposta immunològica, les funcions de nutrició, reproducció, desenvolupament embrionari, genètica mendeliana, cromosomes i herència.

Finalment, la introducció de noves metodologies didàctiques com ara el seminari i l'aprenentatge basat en problemes requereix que els estudiants assolisquen en el batxillerat una comunicació oral i escrita adequada, sàpiguen opinar, aclarir idees, argumentar amb habilitat cognitiva, exercitar el pensament crític i creatiu, i demostrar el respecte a les persones amb opinions diferents. A més és recomanable que els estudiants de pregrau tinguen, si més no, comprensió lectora de la llengua anglesa i coneixements bàsics d'informàtica a nivell d'usuari. ■

Grau en INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Ramón V. Cirilo

Professor coordinador de primer curs
del grau en Informació i Documentació.
Universitat de València

El títol de grau en Informació i Documentació pertany a la branca de Ciències Socials i Jurídiques, s'imparteix a la Facultat de Geografia i Història i té una aportació docent provinent, principalment, de tres departaments: Història de la Ciència i Documentació, Història de l'Antiguitat i de la Cultura Escrita, i Informàtica. Aquestes tres vessants donen al títol un caràcter multidisciplinari.

No és estrany, doncs, que dins aquest títol es tracten aspectes tan diversos com el concepte d'informació, la gestió de suports físics per emmagatzemar la informació, els instruments que permeten organitzar, accedir i recuperar la informació que es necessita en un moment donat, el coneixement del funcionament dels principals centres encarregats de preservar la informació (com ara biblioteques, arxius, museus i centres de documentació). Per tant, l'estudiant que comença el primer curs ha d'estar preparat per afrontar reptes d'aprenentatge en un àmbit multidisciplinari, que aniran des de la perspectiva històrica de la informació i la documentació fins a l'última tecnologia que s'aplica a la gestió de

Els estudiants se solen sorprendre de la importància de la matèria d'informàtica, la qual es reparteix de manera uniforme i obligatòria al llarg de la carrera, i queda sobradament justificada per l'evolució tecnològica que vivim. S'ha de ser conscient que cal desenvolupar aptituds i habilitats en aquesta matèria (i en les altres del pla d'estudis), però no és indispensable tenir-ne un domini clar quan comença el primer curs, perquè se'ls prepararà de manera convenient durant tot el període formatiu, igual que en la resta de les matèries. I, quan acaben la seua formació, tindran prou capacitat professional per abordar un mercat que a hores d'ara és el més gran conegut: el mercat de la informació i la documentació. Això sí, sense deixar de pensar en l'especialització com una arma més per obrir-se pas dins el món laboral. ■

Grau en LLENGÜES MODERNES I LES SEUES LITERATURES

José Antonio Calañas

Professor coordinador de primer curs
del grau en Llengües Modernes i les seues
Literatures. Universitat de València

L'objectiu fonamental en aquesta titulació és formar en coneixements i competències avançades en llengües modernes i les seues literatures dins un quadre general filològic i humanístic. L'alumnat rep formació prioritàriament en una llengua estrangera i, complementàriament, en una segona llengua, que pot ser estrangera o de l'estat.

Els estudis s'organitzen en itineraris d'especialització principal (*major*) i complementària (*minor*), els quals possibiliten un ampli ventall de com-

binacions. Per al *major* les opcions són l'alemany, el francès i l'italià, i per al *minor* l'alemany, l'anglès, l'àrab, el català, l'espanyol, el francès, l'italià, el portuguès i les llengües i literatures de l'Àsia Oriental (japonès i xinès). No és possible cursar al mateix temps *major* i *minor* de la mateixa llengua però sí que es pot combinar una llengua estrangera en l'itinerari *major* i català o espanyol en el *minor* o, fins i tot, cursar més d'un *major* o més d'un *minor*.

Idealment, l'alumnat d'aquest grau ja hauria de tenir coneixement de les llengües estrangeres d'ambdós itineraris, tot i que, tret del francès, que es pot cursar a l'ensenyament secundari amb més facilitat, en la resta de llengües no es pressuposa cap nivell previ. Tot i això, és molt recomanable haver cursat en l'ensenyament secundari una segona llengua estrangera, i també assignatures amb un vessant filològic (*Literatura universal*) i que desenvolupen les habilitats comunicatives en les nostres llengües pròpies.

S'hi tracten, juntament amb la descripció i l'aprenentatge actiu de les llengües, temes com ara la relació entre la cultura i els mitjans de difusió (premsa, Internet), la relació entre literatura i les arts audiovisuals (cinema, teatre...), les varietats dialectals dins l'ús quotidià de la llengua i en les arts, així com les tècniques de comentari i l'anàlisi literari i lingüístic en les respectives llengües objecte d'estudi. També s'hi ofereix una panoràmica sobre altres aplicacions professionals, com ara l'ensenyament i la traducció o l'edició de llibres. ■

les dades i dels documents, passant pel funcionament, les tècniques i les metodologies emprades en els processos de gestió i serveis. És per això que el perfil formatiu de batxillerat per a l'ingrés al grau es diversifica i no limitatiu, i comprèn les humanitats, les ciències socials i jurídiques, i la tecnologia.

Grau en LOGOPÈDIA

Vicent Rosell

Professor coordinador de tercer curs del grau en Logopèdia. Universitat de València

Els estudis de grau en Logopèdia capaciten per a desenvolupar la professió de logopeda. La logopèdia forma part de les Ciències de la Salut i el/la logopeda és qui realitza la prevenció, l'exploració, l'avaluació, el diagnòstic i la rehabilitació dels trastorns de la veu, la parla, el llenguatge (oral i escrit), la comunicació, en general, i altres factors que hi estan associats, com són la motricitat orofacial, la deglució o la respiració, tant en xiquets com en adults, i en la gent gran.

Aquests estudis s'imparteixen a la Facultat de Psicologia i tenen un marcat caràcter multidisciplinari. Una de les ciències que té més pes dins dels continguts curriculars és la medicina, i les matèries que es fan en primer curs, com *Fisiologia dels òrgans del llenguatge i l'audició i Neurologia i neuropsicologia general i del llenguatge* en són una mostra. També la psicologia es troba molt present en les assignatures d'aquest grau. I d'això, en són un bon exemple algunes de les que s'imparteixen en primer curs, com ara *Fonaments metodològics de la logopèdia*, *Processos psicològics bàsics i psicologia del llenguatge i Psicologia del desenvolupament i adquisició del llenguatge*. Altres disciplines que també es troben representades en el grau de Logopèdia són la pedagogia

i la lingüística, i en primer curs s'imparteixen assignatures com *Fonaments educatius de la logopèdia* i *Fonaments lingüístics de la logopèdia*.

Algunes de les matèries obligatòries del currículum de batxiller tenen relació amb les assignatures que es fan en primer curs, com són *Llengua i literatura* (castellà i valencià), *Matemàtiques aplicades a les ciències socials i Biologia*. Entre les assignatures optatives que poden triar els alumnes i que els ajudaran a afrontar els estudis del grau de Logopèdia destaquem la de *Psicologia* i la de *Biologia humana*.

Encara que no són requisits necessaris, als estudiants amb capacitat de treballar amb grup, capacitat d'integrar diferents fonts d'informació i capacitat d'exposició i explicació, els resultarà més fàcil adaptar-s'hi i desenvolupar les assignatures que conformen aquest grau. ■

Grau en MATEMÀTIQUES

Pilar Rueda

Coordinadora de primer curs del grau en Matemàtiques. Universitat de València

Sens dubte, com que es tracta de la titulació de Matemàtiques, cal que hagen cursat *Matemàtiques* en batxillerat. També és convenient cursar *Física*, ja que en primer curs hi ha una assignatura de Física. Tot i això, cada assignatura de primer curs es tracta de manera autocontinguda.

En general, els continguts de les matemàtiques són seqüencials i acumulatius, de manera que molts conceptes es basen en conceptes treballats amb anterioritat. Així per exemple, en l'assignatura d'*Anàlisi Matemàtica I*, tenir coneixements previs sobre funcions reals, gràfiques o geometria facilita entendre-la millor. Els coneixements previs són una ajuda per a facilitar la comprensió de l'assignatura, però també ho són

la intuïció o la perspicàcia innates o adquirides (per exemple, per a la geometria).

En Matemàtiques és interessant tenir habilitat algorítmica però, potser encara més, facilitat per a raonar i deduir. Durant el desenvolupament del grau es reforcen moltes destreses, com la capacitat d'anàlisi i de síntesi. També és important la familiarització amb l'ús d'un llenguatge formal

que permeta treballar amb rigor i claredat. En una carrera com Matemàtiques, l'important no és sols el treball continuat (imprescindible per a qualsevol titulació universitària), sinó la capacitat de posar-se problemes i gaudir resolent-los. Tenir una actitud de repte davant els problemes i enfrontar-los amb entusiasme i decisió afavoreix l'adquisició i el reforçament d'habilitats i aptituds òptimes per a les matemàtiques. La vocació és fonamental. ■

Grau en MEDICINA

Carlos Hermenegildo

Professor coordinador de primer curs del grau en Medicina. Universitat de València

Des del punt de vista estrictament acadèmic, entre les matèries de batxiller, resulta imprescindible la biologia, però també la física, la química o les matemàtiques són molt importants. Temes com la ventilació pulmonar, la regulació de la glucosa en sang o l'estadística són inabordables sense elles.

Per a aconseguir els millors resultats en el grau en Medicina, els alumnes han d'aprofitar bé el temps disponible, ja que la càrrega de classes teòriques i pràctiques, seminaris i treballs en grup, juntament amb el necessari estudi, demana organització i disciplina des de les primeres setmanes.

Un altre aspecte molt important per a l'èxit en aquest grau és la capacitat per a reflexionar, integrar conceptes de diferents disciplines i pensar d'una manera lògica i deductiva. No es tracta només de memoritzar, sinó d'utilitzar adequadament els coneixements adquirits.

Però juntament amb les consideracions acadèmiques, els futurs alumnes de Medicina haurien de tenir interès pel benestar de les persones. I també per treballar les habilitats socials, sobretot l'empatia i la capacitat de comunicació. ■

Grau en MESTRE/A EN EDUCACIÓ INFANTIL

Dolo Molina

Professora coordinadora de primer curs del grau de Mestre/a en Educació Infantil. Universitat de València

Aquest grau es pot accedir des de qualsevol modalitat de batxillerat. De fet, en el pla d'estudis són presents diferents àrees de coneixement que tenen a veure amb les humanitats, l'art i les ciències. En el desenvolupament dels estudis d'Educació Infantil es conjuga el contingut disciplinar amb un coneixement més ampli, i fonamental, sobre el món de la infància i la pràctica escolar. Al seu torn, en aquests estudis s'integra la formació acadèmica amb una formació més experiencial que acostuma a la realitat de l'aula i de l'escola infantil. Així, les pràctiques que es realitzen ja en el primer curs possibiliten observar l'escenari escolar des d'una nova mirada: l'ofici docent.

Pel que fa a la formació, el disseny dels estudis s'articula al voltant de les qüestions bàsiques, i sempre obertes, a les quals s'enfronta qualsevol docent: la infància i la nostra relació amb la infància; el saber i la seua transmissió; el professorat i el sentit de la tasca educativa; l'escola i la seua funció educativa i social.

La competència professional es treballa des de la premissa de desenvolupar els recursos intel·lectuals i pràctics que ajuden a prendre decisions responsables en l'activitat professional, que juntament amb altres professionals de diferents especialitats, tracta de millorar la qualitat de vida d'una comunitat. Per això, desenvolupar les habilitats i capacitats pròpies de la docència implica, també, treballar en equip, conrear la creativitat i la reflexió, assumir responsabilitats, cuidar la relació i mantenir viva la disposició d'aprendre. ■

Grau en NEGOCIS INTERNACIONALS (INTERNATIONAL BUSINESS)

Delfina Soria

Professora coordinadora de primer curs
del grau en Negocis Internacionals.
Universitat de València

La modalitat de batxillerat més adequada per a cursar el grau en *International Business* és la d'Humanitats i Ciències Socials. Les assignatures més afins als estudis que es desenvoluparan en el grau són: *Economia, Fonaments de direcció d'empreses i Matemàtiques per a les ciències socials I i II*.

També és molt aconsellable tenir un bon coneixement d'idiomes, tant d'anglès com d'una segona llengua estrangera, per la qual cosa es recomana l'elecció en batxiller de l'assignatura optativa *Segona llengua estrangera*. Això és degut al fet que l'estudiant d'aquest grau ha de realitzar, necessàriament, un any d'estada en una universitat estrangera i el coneixement d'aquesta segona llengua incrementaria les seues opcions de destinació. També es recomana que l'estudiant acredite amb un certificat oficial el reconeixement de les llengües estrangeres que posseïsca. De fet, tant per a accedir al grup ARA de docència en anglès com per realitzar l'estada a l'estranger es demana acreditar un nivell B2, com a mínim.

Quant a habilitats i aptituds generals, és molt oportú treballar la fluïdesa en la comunicació oral i escrita, saber planificar l'ús del temps de manera eficient, esforçar-se per millorar la manera d'estudiar, intentant comprendre més que memoritzar el que s'estudia; saber utilitzar les eines informàtiques i identificar el que és accessori del que és important.

Quant a habilitats i aptituds més específiques del grau, en destacaria les següents: tenir sensibilitat en relació amb altres cultures i ser capaç d'adaptar-se a altres contextos geopolítics, i aconseguir fluïdesa en la comunicació oral i escrita en anglès o en una altra llengua estrangera.

En el primer semestre de primer, s'ofereix l'assignatura *Instrumentes i tècniques d'aprenentatge* en què es treballa, entre altres, la gestió del temps, la constància i la fixació d'objectius individuals. S'aprèn a elaborar treballs acadèmics, a utilitzar dades, a fer un ús ètic de la informació, a prendre apunts, a defensar posicions i arguments, i també a posar en pràctica les tècniques d'estudi i de preparació d'exàmens. ■

Grau en ÒPTICA I OPTOMETRIA

Carlos J. Zapata-Rodríguez

Professor coordinador de primer curs
del grau en Òptica i Optometria.
Universitat de València

Per a accedir al grau en Òptica i Optometria és recomanable seguir la modalitat de batxillerat anomenada Ciències i Tecnologia. En primer de batxillerat caldria cursar les matèries: *Biologia i geologia, Física i química i Matemàtiques I*, corresponents a la modalitat de Ciències. En segon de batxillerat, és convenient elegir l'itinerari de Ciències de la Salut, que integra les assignatures *Biologia, Química i Matemàti-*

ques II. No obstant això, els que trien altres assignatures de la modalitat de Ciències i Tecnologia també s'adapten bé a aquests estudis.

Si establim la vinculació entre les assignatures de primer curs del grau en Òptica i Optometria, corresponents a la formació bàsica i les de batxiller observem que per a *Anatomia humana i ocular, Biologia ocular i Fisiologia humana i ocular*, que pertanyen purament a l'àrea de Ciències de la Salut, es requereix tenir els coneixements que proporcionen les matèries de batxillerat com *Biologia i geologia* de primer, i *Biologia* de segon de batxillerat. En el cas de *Matemàtiques* i de *Bioestadística*, són assignatures de primer de grau que s'han de considerar com la continuació de *Matemàtiques I i II* de batxillerat. Finalment *Física I, Física II i Materials òptics* necessiten la matèria *Física i química* de primer de batxillerat, i les matèries *Física i Química*, de segon de batxillerat. ■

Grau en PEDAGOGIA

Francesc Josep Sánchez

Professor coordinador de primer curs del grau en Pedagogia. Universitat de València

Les matèries que es necessiten per afrontar amb garanties els estudis del grau en Pedagogia són les següents: *Filosofia i ciutadania*, *Història del món contemporani*, *Psicopedagogia*, *Història de la filosofia*, *Sociologia i Matemàtiques*.

La relació entre les assignatures *Antropologia de l'educació*, *Fonaments històrics de l'educació*, *Teoria de l'educació* i les matèries del batxillerat abans esmentades és bastant òbvia, ja que es tracta de fer un repàs pels corrents i les teories més importants en educació, cosa que implica el coneixement de les grans figures de la història del pensament filosòfic i pedagògic (Plató, Descartes, Rousseau, Kant... són autors que s'estudien en la *Història de la filosofia* de segon de batxillerat). Per a l'assignatura de primer del grau *Iniciació a la investigació* fóra convenient un reforçament en matemàtiques.

Les habilitats i aptituds convenientes per cursar el grau són la comprensió lectora de textos antropològics, filosòfics i pedagògics, la capacitat d'expressar per escrit de manera argumentada els punts de vista, la capacitat de

cerca d'informació i de síntesi, i la capacitat per a la recerca pedagògica.

Cal tenir una bona predisposició per al treball cooperatiu i en equip, per formar-se amb mètodes més actius d'aprenentatge i per defensar i presentar oralment idees davant d'un grup gran. ■

Grau en PERIODISME

Dolors Palau

Professora coordinadora de primer curs del grau en Periodisme. Universitat de València

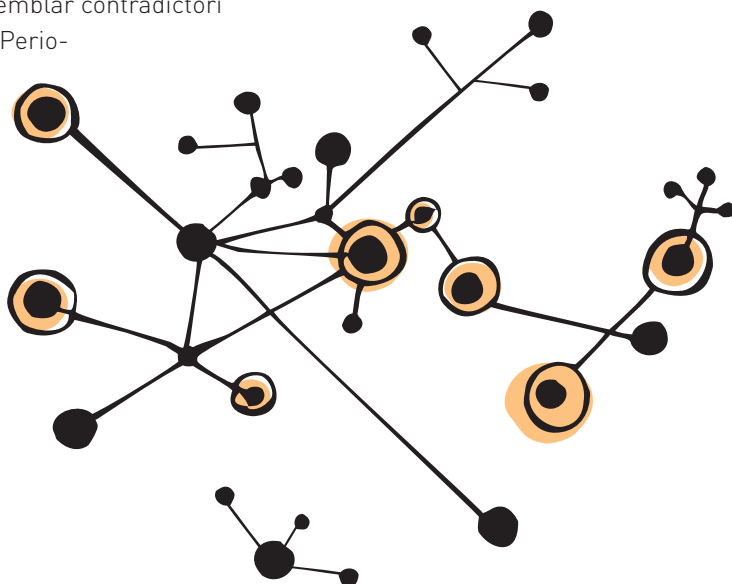
El primer curs del grau en Periodisme consta de diverses matèries de formació bàsica amb les quals els estudiants estan familiaritzats des del batxillerat com ara *Història del món actual*, *Introducció a l'economia actual* i *Expressió oral i escrita per als mitjans de comunicació*. Tenint en compte que la matèria primera del periodista és la paraula, totes les assignatures que impliquen un treball vinculat a aquesta representen un avantatge a l'hora de cursar aquest grau.

Tot i que pot semblar contradictori en estudiants de Periodisme, una de les mancances principals que tenen és

l'escàs hàbit de seguir la informació en els mitjans, de manera que el consum que fan dels *media* s'adreça més a qüestions lúdiques o d'espectacles que no a les pròpiament periodístiques. Això planteja alguns problemes en una assignatura específica com la de *Gèneres informatius* que jo impartisc: a més del desconeixement dels temes d'actualitat, la poca familiarització amb l'escriptura i el relat de les notícies, també hi són les confusions a l'hora d'identificar informació o investigació amb entreteniment.

Una obligació fonamental dels periodistes és estar informats, i els futurs professionals haurien d'estar-ho de les diferents àrees informatives, des de la cultura fins a l'economia, o en l'àmbit internacional.

Les metodologies docents que s'empren a la Universitat combinen aspectes teòrics i pràctics, i també la realització de seminaris amb els quals es pretén incidir en la capacitat crítica i d'anàlisi, i en la de síntesi o argumentació, a partir de lectures o de l'avaluació d'informacions i pràctiques professionals. ■

Grau en PODOLOGIA

Cecili Macián

Professor i director de la Clínica Podològica.
Universitat de València

Per a poder garantir una bona entrada en la Universitat i més concretament al grau en Podologia, l'alumnat que trie aquesta titulació agrairà haver cursat el batxillerat de Ciències i tecnologia amb les assignatures més afins a les Ciències de la Salut. Tots sabem que el primer curs de qualsevol grau està fonamentalment configurat pel que anomenem assignatures bàsiques, és a dir, assignatures que estan íntimament relacionades amb la formació que l'estudiantat rep en el cursos de batxillerat. Per exemple, *Física, Química, Matemàtiques i Biologia*, són assignatures de batxillerat que es transformen dins del currículum d'assignatures del primer curs en *Biofísica i bioquímica, Bioestadística i TIC i Fisiologia*, entre altres. Per això és molt recomanable fer un batxillerat que ofereisca aquestes matèries, ja que l'alumnat que haja assolit aquesta formació podrà afrontar amb garanties formatives el primer curs del grau.

És convenient matisar que l'alumnat que ha cursat un batxillerat diferent també pot ser candidat/a per a cursar el títol de grau en Podologia, ja que l'esforç metodològic i formatiu queda absolutament garantit en

el primer curs, amb la finalitat que l'alumnat supere aquest curs sense entrebancs.

La decisió de cursar el grau en Podologia duu implícits una sèrie de requisits que l'alumnat ha de conèixer. Hi ha titulacions o estudis que poden derivar en una professió que no requereix d'habilitats socials, com ara l'empatia, la capacitat d'escollar, la capacitat d'anàlisi, etc. Però, en canvi, en el cas del grau en Podologia, es fa imprescindible desenvolupar una sèrie de capacitats socials i clíniques que s'han d'incrementar o aprendre des dels primers cursos del grau.

Qualsevol estudiant, abans de prendre la decisió de matricular-se en el grau en Podologia, com a mínim, hauria de consultar algunes de les guies docents del primer curs, analitzar quin tipus d'esforç li comportarà cursar aquest primer curs. Però també hauria de veure algunes de les guies de cursos superiors i d'assignatures específiques de la titulació, ja que aquestes ofereixen una informació fonamental que es tradueix en el concepte actual de la professió. ■

Grau en PSICOLOGIA

Juan Luis Chorro

Professor coordinador de primer curs del grau en Psicologia. Universitat de València

La incorporació d'estudiants al primer curs de la Universitat és objecte d'atenció des de fa alguns anys, i és important que els orientadors, professors i estudiants de batxillerat estiguen informats sobre les característiques de les assignatures que es plantegen cursar quan ingressen a la Universitat i les habilitats que requereixen. A continuació, oferim un resum a partir de les respostes que han donat una sèrie de professors del primer curs de Psicologia de la Universitat de València a les qüestions plantejades per la revista *FUTURA*.

La relació entre les assignatures de primer del grau i les matèries de batxillerat és la següent:

- **Estadística: Matemàtiques aplicades a les c. socials, Matemàtiques I i II.**
- **Fonaments de psicobiologia i psicologia fisiològica: Ciències per al món contemporani, Biologia, Psicologia, Anglès, Segona llengua estrangera.**
- **Percepció i atenció: Psicologia, Sociologia, Biologia, Història de la filosofia, Història del món contemporani, Filosofia i ciutadania.**
- **Psicologia de l'aprenentatge: Biologia, Física i Matemàtiques.**
- **Psicologia del cicle vital: Ciències per al món contemporani, Filosofia i ciutadania, Cultura audiovisual, Biologia, Mitjans de comunicació, Segona llengua estrangera.**
- **Psicologia social: Cultura audiovisual, Història del món contemporani, Mitjans de comunicació, Matemàtiques aplicades a les ciències socials, Llengua castellana i literatura, Ciències per al món contemporani, Filosofia i ciutadania, Segona llengua estrangera.**

Pel que fa a les habilitats o aptituds que seria convenient desenvolupar en els estudiants de batxillerat, les respostes dels professors enquestats solen referir:

- **Habilitats generals de caràcter cognitiu: capacitat de comprensió, síntesi i anàlisi de textos científics, d'autocrítica, de comprensió i explicació de la realitat social, aptituds de raonament logicomatemàtic i creativitat.**
- **Habilitats procedimentals: recerca d'informació i documentació.**
- **Habilitats de tipus social: treball en equip i capacitat d'escollar i comprendre els altres (empatia).**
- **Habilitats tècniques: coneixements bàsics d'informàtica a nivell d'usuari.** ■

Grau en RELACIONS LABORALS I RECURSOS HUMANS

Esther Gracia

Professora coordinadora de primer curs del grau en Relacions Laborals i Recursos Humans. Universitat de València

El primer curs del grau en Relacions Laborals i Recursos Humans permet l'accés a tots els estudiants de batxiller, independentment dels diferents estudis previs. Tanmateix, és recomanable que hagen adquirit algunes bases teòriques i metodològiques

de les disciplines principals de les Ciències Socials, com la psicologia, la sociologia, l'economia, el dret i la gestió empresarial.

D'aquesta manera, assignatures cursades en batxillerat, com *Economia de la CV*, *Psicologia*, *Fonaments de direcció d'empresa* i, fins i tot, *Matemàtiques aplicades a les ciències socials* poden facilitar l'adaptació a aquest grau.

Per a les assignatures de *Psicologia del treball* i *Conducta organitzacional*, ambdues de primer curs, sempre és d'ajuda que els estudiants tinguin una base en diversos coneixements relacionats amb alguns processos bàsics de la conducta humana, com pot ser l'estudi de la motivació, la percepció, la comunicació... i, fins i tot, l'adquisició de conceptes bàsics com, per exemple, què és una organització.

Quan els estudiants comencen els estudis a la Universitat, es troben davant un mètode d'ensenyament, de treball i d'estudi diferent al de batxillerat. Per això, les habilitats i competències que cal reforçar, a més dels coneixements i les competències específiques de cada matèria, són les competències transversals imprescindibles en el grau i necessàries per a més d'una assignatura.

Així, per exemple, la capacitat d'organització i planificació o la de dur a terme un aprenentatge autònom són fonamentals per a l'estudi independent de l'estudiant. També la capacitat per al treball en grup, la comunicació escrita i oral eficaç són competències normalment necessàries per al treball continu. Finalment, la capacitat per a resoldre problemes i la capacitat d'anàlisi, de síntesi i de raonament crític són competències requerides i molt importants, tant perquè permeten demostrar el desenvolupament educatiu dels estudiants en les proves avaluadores, com perquè són molt valorades en el món laboral.

A la Universitat, en general, es fa un ús ric i variat de metodologies docents. Aquesta varietat permet que l'alumnat adquireisca una major capacitat d'adaptació i riquesa competencial, tan valorades en el món professional.

Cal destacar que, en l'actualitat, el professorat tenim a la nostra disposició eines electròniques que optimitzen la comunicació amb els estudiants. Permeten, per exemple, establir tutories virtuals, rebre i corregir treballs i publicar notes privades i, per això la formació i el foment de l'ús correcte de les noves tecnologies per a facilitar aquesta adaptació és també molt necessària. ■

Grau en SOCIOLOGIA

Sandra Obiol

Professora coordinadora de primer curs del grau en Sociologia. Universitat de València

De la complexitat del món en el qual vivim no hi ha cap dubte i en som conscients cada vegada més, especialment en moments de crisi com els que travessem. La sociologia procura entendre aquesta complexitat. És una disciplina que aporta, a qui l'estudia i la practica, les eines –teòriques i instrumentals– per mirar la realitat des d'un punt de vista diferent al que coneixem a diari, diferent al del sentit comú. La soci-

ologia permet analitzar de manera objectiva i crítica les característiques de les societats actuals, les quals són cada vegada més complexes. Per tant, la titulació ofereix coneixements multidisciplinaris que inclouen àrees de coneixement diverses com la psicologia, l'antropologia, l'economia o la història, per citar-ne algunes.

Els estudis en sociologia capaciten laboralment els seus titulats o titulades en camps tant diversos com la intervenció social, les polítiques públiques, la investigació, la gestió cultural, l'organització del treball o l'educació, entre d'altres.

En el cas de plantejar-se iniciar aquests estudis, cal tenir present la conveniència de treballar algunes habilitats prèviament, com la destresa en la redacció i l'anàlisi de textos, la capacitat d'empatia –per tal d'entendre els protagonistes de la realitat que s'analitza–, i també el sentit crític, d'anar més enllà d'allò que es dona per fet en la nostra vida quotidiana. Igualment, cal tenir en compte que el grau té assignatures vinculades a l'anàlisi estadística, descriptiva i inferencial, per tant seria recomanable cursar en l'ensenyament secundari assignatures que hi estiguen relacionades. ■

Lectures recomanades:

- Berger, Peter L. (1995) *Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística*. Barcelona: Herder. Traducció de Joan Estruch.
- Marqués, Josep Vicent (1990) *No és natural*. València: Tres i Quatre.
- Wright Mills, Charles (1992) *La imaginació sociològica*. Barcelona: Herder. Traducció de Joan Estruch.

Grau en TRADUCCIÓ I MEDIACIÓ INTERLINGÜÍSTICA

Julia Pinilla

Professora coordinadora de primer curs
del grau en Traducció i Mediació Interlingüística.
Universitat de València

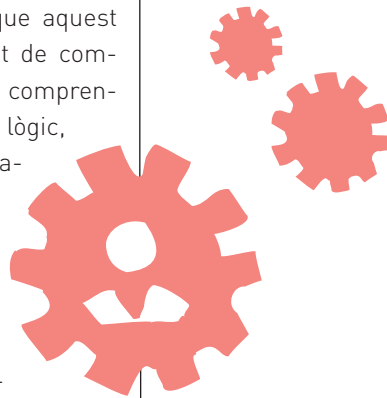
Els futurs estudiants del grau de Traducció i Mediació i Interlingüística que s'imparteix a la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació necessiten una base molt sòlida en el coneixement de les llengües, com és obvi. En primer lloc, de la seua llengua materna. En segon lloc, és molt recomanable ampliar l'horitzó lingüístic més enllà de la primera llengua estrangera i, en tercer lloc, encara que no necessàriament en ordre d'importància, és molt aconsellable una formació en cultura general tan àmplia com es puga (humanística, artística, científica i tècnica). ■

Doble grau en ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES (ADE)-DRET

Ana Huguet

Professora coordinadora de primer curs
del doble grau en ADE-Dret.
Universitat de València

La titulació d'ADE-Dret és un doble grau que naix amb una orientació d'innovació educativa, en què les competències i les metodologies actives d'aprenentatge són fonamentals. Es troba inserit en la branca de Ciències Socials i Jurídiques i, per tant, la recomanació de tria és el batxillerat en Ciències Socials. Amb tot i això, atès que aquest doble grau té l'especificitat de combinar matèries en què la comprensió lectora, el raonament lògic, la capacitat de memorització i la capacitat d'expressió són fonamentals (dret civil, dret constitucional, dret processal, dret mercantil, etc.) amb matèries vinculades amb la formulació i el raonament matemàtic (matemàtiques, economia, finances, comptabilitat, etc.), és recomanable també que, entre les matèries del batxillerat, s'hagen cursat les matèries *Matemàtiques aplicades a les ciències socials II* i *Economia de l'empresa*. Aquesta darrera permet, per exemple, donar a conèixer a l'estudiant els principis bàsics de l'economia, els mecanismes de funcionament dels mercats (oferta i demanda), l'anàlisi de l'entorn empresarial, les estratègies de creixement de les empreses, etc., coneixements que esdevenen fonamentals per a algunes assignatures del grau relacionades amb l'anàlisi econòmica (*Introducció a l'economia*, *Microeconomia* o *Macroeconomia*) i també per a unes altres relacionades amb l'activitat empresarial (*Fonaments de direcció d'empreses*).

En relació amb les habilitats i aptituds que és convenient tenir per a cursar aquest grau, cal esmentar que, per tractar-se d'un doble grau, es requereixen, d'una banda, les relacionades amb els dos graus i, de l'altra, unes altres més vinculades amb el fet de cursar dues titulacions al mateix temps. Pel que fa al primer grup, la capacitat de fer una anàlisi amb rigor i la capacitat de síntesi de la informació, sovint variada i provinent de diferents fonts, esdevenen fonamentals. Pel que fa al segon grup d'habilitats requerides, és a dir, les relacionades amb el fet de cursar simultàniament dues titulacions i, per tant, amb el fet de tenir una càrrega de crèdits superior (67,5 ECTS a primer curs), destacaria la coordinació de tasques, la gestió eficient del temps i l'organització personal. ■

AMELIA VÁLCARCEL

«Cal traure del campanar el sistema educatiu»

Juan Manuel Játiva Fotografies: Miguel Lorenzo

Amelia Valcárcel (Madrid, 1950) és catedràtica de Filosofia Moral i Política de la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED), membre del Consell d'Estat i referent del feminisme de la igualtat. Ha estat dues vegades finalista del Premi Nacional d'Assaig amb els llibres *Hegel y la ética* (1987) i *Del miedo a la igualdad* (1993) i, més recentment, ha publicat l'obra *La memoria y el perdón*. Entre 1993 i 1995 fou consellera d'Educació, Cultura, Esports i Joven-tut del govern d'Astúries.

La proporció d'homes i dones que hi ha en el sistema educatiu ens diu res sobre el nostre futur com a societat?

La relació en què estan homes i dones en el sistema educatiu era imprevisible fa un segle. El sistema era senzillament viril i en cent anys les quantitats s'han invertit. Les dones estan adquirint major formació en tots els camps i això, si arriba a consolidar-se, comportaria una transformació antropològica de tal categoria que no m'atrevisc a interpretar-ne les conseqüències. Mai no hem tingut res de semblant en cap societat coneguda. Som una espècie memoriosa, que emmagatzema a la memòria sabers pertinents, i això ha fet que ens constituïm en un èxit. Però mai no ha succeït que canvie el grup principal. És molt rar i no se quina conclusió en traurem.

Com porteu la minorització de la filosofia i, en especial, de la història de la filosofia en la nova llei d'educació?

Espere que això es corregirà, perquè entre altres coses seria una estupidesa. Imaginem que tenim un alumnat

que ha arribat als divuit anys i només el 20% sap qui va ser Descartes. No és possible, perquè quan parlem de la història del pensament i de la filosofia ens referim a un dels registres que ens ha permès secularment entendre com ens hem anat desenvolupant i cap a on, un registre enorme que ni més ni menys conta com s'ha anat acumulant el mateix saber. És com si, per anar a un lloc, llevés les rodes al cotxe. Si calguera alleugerir continguts –que això no passa mai–, se m'acuden molts llocs d'on alleugerir-ne abans que d'aquest, perquè no són útils ni a curt termini ni a mitjà termini. Si no hi ha la filosofia, en quins muscles recau el sentit del món?

Heu escrit que els plans educatius són una de les peces més sensibles que pot tocar un govern i, quan ho fa, no és estrany que s'agiten convulsivament els ressorts socials. És això el que està passant ara i aquí?

S'intenta tocar. Cada vegada que ho toques, realment estàs tocant el sistema social i sobretot el que aquest té

«Europa està fabricant gent innovadora des del segle XVIII i ara ha de continuar fent-ho, però en un món global i amb un grau, un ajust i una *finezza* majors»

«Com més competències hages adquirit i una relació més profunda amb el que t'han ensenyat, més útil resultaràs en medis freds com les xarxes»

d'expectativa. És a dir, què pensem que podem fer i on podem arribar. I per això la gent esclata. Jo he conegut diferents ministres d'Educació, no solament com a tals, i als quals per això havia de prestar acatament, sinó en altres contextos. I a tots i cadascun els ho he recordat: compte amb el que portes entre mans, perquè el sismògraf social el té qui porta Educació, no el ministeri d'Economia.

Aleshores, si les coses no es redrecen, a l'últim es pot produir una revolta?

Jo espere que la sensatesa assistirà la gent. Però a mi m'agradaria assistir a un pacte paneuropeu.

És millor que un pacte estatal com el que es va frustrar entre l'anterior govern i l'oposició?

El mínim que fa falta per canalitzar un assumpte que és tan fort i tan gran com ara el sistema educatiu és una programació que dure vint anys, en el mitjà termini, fent-hi després els ajustos que calguen. I ha de ser sot-

mesa a un debat previ bastant obert sobre continguts i sobre mètodes.

Quin tipus de continguts?

Aquests continguts han de ser bastant homogenis i intereuropeus si realment pretenem solidificar la nostra continuïtat com a comunitat política, amb totes les enormes dificultats que té Europa com a comunitat política, pel fet de tenir tal quantitat d'adherències nacionals distintes, siguen idiomàtiques, de tradició pròpia o literària; és a dir, tenint en compte que tots els sabers humanístics europeus són divergents. Per tant, has d'estudiar la teua tradició i la dels altres. Això és un desafiament europeu de la major envergadura.

Però, qui pot afrontar aquest desafiament? Els partits polítics?

A vegades, en el curt termini, els partits es veuen incapços d'arribar a acords i això passa sobretot per intromissions alienes, com ara en el nostre cas, que posa en evidència la intromissió de l'Església Catòlica en el sistema educatiu. És la gota malaia, és una intromissió constant des de fa dècades. I, com que així no hi ha manera d'arribar a un acord, l'alternativa serà promoure'l des de més amunt, perquè els factors locals no siguin tan rellevants. És a dir, si ens agrada tant com es fan les coses a Finlàndia, doncs fem planificació amb Finlàndia, amb França o amb altres països amb què podem confluïr. Fem realment *cabás* comú amb tot Europa, com quan anàvem a escola i portàvem un maletí on ens havia de cabre tot, i en dèiem *cabás*.

Un *cabás* comú europeu?

Sí, un *cabás* comú per a dues dècades, per saber què podem obtenir del sistema educatiu i ponderar el criteri de ciment social, de cohesió social, amb el d'excel·lència individual, perquè Europa necessita també bones xifres d'excel·lència.

Per desenvolupar un projecte d'aquesta envergadura, fa falta que se sumen més veus a la vostra, no?

Això espere perquè, si no anem en aquesta direcció, el que fem és retrocedir. Necessitem una certa ambició en els fins. No hi ha cosa pitjor que donar la paraula a algú, que s'aprenge la paraula i que es faci una absoluta perversió del contingut.

A quin tipus de paraules vos refereiu?

Per exemple, sostenibilitat. És fantàstic, s'aprèn la paraula i se n'oblida el significat. Des d'aleshores, tens un lloro repetint «sostenibilitat» quan es pot i quan no es pot, perquè creu que pronunciant la paraula es fan miracles.

Amelia Válcárcel, a la Facultat de Medicina i Odontologia de la Universitat de València el passat mes de gener.

Això passa amb la innovació. No es pot anar dient «innovació» sense saber què dintre estàs innovant o què és innovar. Què és el que pot salvar Europa, econòmicament parlant, quan resulta que produeixen més barat a qualsevol altre lloc del planeta i mentre continua havent-hi el decalatge que hi ha entre unes economies i altres, i entre el que cobra la gent en un lloc o en un altre? I et contesten: aguantarem perquè el nostre plus serà la innovació. Molt bé, doncs que em diguen aleshores com fabriquen educativament la gent innovadora.

A la universitat?

Europa està fabricant gent innovadora des del segle XVIII i ara ha de continuar fent-ho, però en un món global i amb un grau, un ajust i una *finezza* majors. Què va fer la gran universitat pública sinó obrir una carrera a la innovació científicotècnica sorprenent? I també humanística. La gran universitat del XIX es va transformar en un motor d'innovació extraordinari. Si no és en les institucions

d'alta educació, que em diguen on sorgeix la innovació. Perquè en un món global es produïska una cosa així i siga un procés continuat i tensional d'innovació, cal traure del campanar el sistema educatiu, però ara mateix, i donar-ne una perspectiva molt àmplia.

Com d'àmplia?

Molt. En aquest sentit hi ha coses que s'han fet molt bé. El programa Erasmus, per exemple. És un invent meravellós, sobretot perquè la gent aprèn a sentir-se part de la mateixa cosa, a valorar també el que és seu i a tirar endavant projectes en equip amb altres persones de fora.

Esteu defensant aquesta diversitat a vegades conflictiva?

És que la nostra diversitat és tan gran que hem d'apostar-hi. Hem de fer d'això, que és la nostra condició, una palanca, perquè és el bo que tenim, l'enorme diversitat europea. Així és la nostra tradició i no ens ha anat malament.

Defenseu la legítima ambició de ser elit en relació amb la docència.

En totes les professions hi ha l'excel·lència. Hi ha la gent mitjana que té molt bon nivell, que és competent, i hi ha la gent excel·lent, també en els docents. Tots recordem el professor o la professora que va ser excel·lent. Què aconseguen aquests professors excel·lents? Saben igualar-te i animar-te perquè còrregues tot sol. Saben fer totes dues coses encara que siguin contradictòries. És més, a un veritable docent vocacional, el que més li agrada és veure córrer sol algú el talent del qual està albirant. La docència és una professió gens superba. El veritable magisteri consisteix sempre a esperar que et superen. La cohesió social ens exigeix no deixar fora ningú; però hem de fer destacar en l'excel·lència com més persones puguem, perquè les necessitem.

Encara que aquesta gent excel·lent, qualificada, se n'haja d'anar fora?

Jo no sé si el que enviarem fora corre cap a l'excel·lència. Trobe que no. El que hi ha ara té a veure amb un món monetàriament no regulat. Tal com jo ho veig, el perill més greu és fragmentar les classes mitjanes des de dins. Les classes mitjanes són les més innovadores, sempre. És mentida que la classe mitjana siga acomodaticia. Les classes altes no han innovat res, perquè dubten que els vaja bé qualsevol innovació i només propicien, a tot estirar, innovacions estètiques. I les classes baixes, per la seua pròpia posició dins el sistema, no tenen capacitat d'innovar. Les classes mitjanes són molt vives, són molt innovadores, sempre se'ls estan acudint coses. Pensem en els països que van ser edificats per classes mitjanes, els Països Baixos, la França revolucionària. Si es produïra una fragmentació en aquest segment, seria terrible en la nostra societat. Per això, qualsevol política econòmica que amenace les classes mitjanes està mal feta.

Doncs sembla que hi som.

Per això estic molt preocupada. Crec que les classes mitjanes ens hem de defensar amb la política. I per això el descrèdit de la cosa pública ens va molt malament.

Heu estat política.

Bo, però he manat poc.

Consellera d'Educació, no està gens malament. Què hauria de passar perquè la política recuperara la credibilitat perduda?

Estem sota mínims. La democràcia només es cura amb més. Com deia Madame Stäel, quan la gent es queixava del segle de les llums. Les llums només es curen amb més llums, no anant cap arrere. La gent que hem educat, de què es queixa? Que una cosa són els valors i una altra les pràctiques. I això no és possible, viure en aquesta hipo-

«La docència és una professió gens superba. El veritable magisteri consisteix sempre a esperar que et superen»

crisia. Molts dels sobreentesos que van gestar la transició estan caient, perquè la gent s'ho ha cregut i vol més del mateix. I, a més, en una situació d'escanyament econòmic, el malestar social anirà a alguna part, i on si no a la política. A mi m'encanten les xarxes socials i quan em diuen anem a manifestar-nos al Congrés, jo dic: quan us manifesteu davant alguns bancs, us acompanye. Que la política és corrupta, d'acord; però, qui injecta diners en el sistema? Hi havia molts sobreentesos en el pacte que vam signar fa quaranta anys, i alguns, com ara la sistemàtica no indagació en els patrimonis i coses així, no es poden mantenir.

Vos interessen manifestament les xarxes socials, però al mateix temps insistiu en la calor necessària que requereix la presència de l'educador. No és una paradoxa?

Neill va inventar l'escola lliure [l'experiència de Summerhill]. La primera escola neilliana va ser un èxit perquè aplicava una llibertat moderada a una gent que venia d'un sistema summament constrictiu. Sentien aleshores que podien donar el millor d'ells mateixos. Igualment, de les xarxes socials podem eixir amb èxit si venim de l'altre costat amb el treball molt ben fet. Si algú entra a les xarxes socials i no n'ix, es troba en un medi fred en què no s'aprèn res. Com més competències hages adquirit i una relació més profunda amb el que t'han ensenyat, més útil resultaràs en medis freds com les xarxes. En canvi, si hi vas amb res, res no obtindràs. Si no he tingut mai una educació empàtica, en un ambient en què s'aprèn de veritat, i vaig a un medi fred en què tampoc no sé amb qui em relacione, les meues possibilitats de no entendre on sóc ni què val cada cosa són molt grans.

Amelia Valcárcel mostra el seu entusiasme per la xarxa. «No hi ha un instrument com la xarxa», assegura. «M'apassiona. Abans contrastar una dada et costava dos mesos; ara, en canvi, tens a tres clics informacions precises, contrastades i fiables en quantitat de matèries». Això vol dir que «tens un mitjà que pot donar un impuls brutal al saber i també a la democratització del saber». Però, adverteix, «també sap tothom que és més difícil manipular gent lleigida i instruïda que gent qui no ho està; per tant, no ha d'estranyar-nos si la xarxa s'ompli de porqueria». ■

MAIG

Concurs Projecte
empresarial
Facultat d'Economia

MAIG

Bar de les Ciències De la bellesa
a la utilitat, una conversa etnobotànica
Unitat de Cultura Científica.
Càtedra de Divulgació de la Ciència

JUNY

Dissabtes d'informació
Servei d'Informació i Dinamització

OCTUBRE

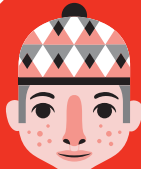
Taller sobre Sistemes d'informació
geogràfica i teledetecció
Facultat de Geografia i Història

OCTUBRE

Taller de ràdio
**Facultat de Filologia, Traducció
i Comunicació**

OCTUBRE

Taller d'informàtica
**Escola Tècnica Superior
d'Enginyeria**

Activitats
per als estudiants
de cicles formatius

MAIG
JUNY
OCTUBRE

2013

www.uv.es/coneixer

CONÈIXER

LA UNIVERSITAT

Aprén i emprén

Acció finançada pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport en
el marc del programa Campus d'Excel·lència Internacional.

CAMPUSHABITAT5U

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

sedi
Servei d'Informació
i Dinamització

Entreiguals: Començar la universitat amb les mateixes oportunitats

El pas de l'institut a la universitat implica molts canvis. Tot i que aquesta nova etapa sempre genera il·lusió, qui no s'ha sentit una mica perdut els primers dies a la facultat? Entreiguals és un programa de mentoria que facilita als estudiants nouvinguts la integració a la vida universitària en tots els àmbits.

Carol Borràs

El projecte Entreiguals està impulsat per la Delegació d'Estudiants, a través del Servei d'Informació i Dinamització d'Estudiants (SeDI), i aplega les experiències que algunes facultats ja havien desenvolupat abans integrant-les en un projecte global que funciona des de fa dos anys i en el qual participen quinze dels divuit centres de la Universitat de València. Les figures principals del programa són, d'una banda, els mentors i, de l'altra, l'alumnat de nou ingrés o aquells que procedeixen d'alguna beca de mobilitat, els anomenats *incoming*. El programa parteix de la convicció que els estudiants són una part fonamental de la universitat i la seua experiència personal és important per als nouvinguts.

El mentor o la mentora acompanya un nou estudiant o estudianta en el seu primer curs a la universitat i contribueix a la seua integració acadèmica, social i institucional. Com explica una de les mentores, Helena Almazán, es tracta de tenir «una persona de referència amb la qual pugues parlar amb naturalitat sobre assumptes sobretot acadèmics». Però, en qualsevol cas, no ha de ser «la persona que solucione els problemes, sinó qui explique com resoldre'ls», puntualitza Juan Pastor, també mentor. «Els mentors, i més els que ho som dels *incoming*, hi som per ajudar quan cal, però sense fer que depenguen de nosaltres» afegeix Christian Roca. Tots tres són estudiants de quart del grau en Física i participen en el programa Entreiguals com a mentors tant d'alumnes

Christian Roca i Helena Almazán són estudiants de quart curs de Física i mentors del programa Entreiguals.

© Miguel Lorenzo

nouvinguts d'ací com dels estrangers procedents de beques de mobilitat.

Per participar-hi com a mentor/a, cal haver superat un nombre determinat de crèdits i rebre una formació específica amb la informació necessària sobre l'organització, els serveis, els processos de gestió i els àmbits de representació de la Universitat de València en general i de cada centre en particular, així com també tècniques de comunicació o recursos per a la vida a la ciutat. La participació en el programa està reconeguda amb 3 crèdits ECTS. Aquesta formació prèvia i l'experiència permeten també que els mentors desenvolupen habilitats per millorar l'aprenentatge, conèixer millor el context universitari i afavorir les seues relacions interpersonals.

El procés d'inscripció dels mentors per al proper curs i el procés formatiu ja s'han enllestit i els prop de sis-cents cinquanta estudiants inscrits en el programa han escollit la modalitat en què volen participar: o bé ajudant els alumnes de nou ingrés o bé els alumnes *incoming*.

La gestió del programa

El projecte requereix d'una tasca important de coordinació, de suport i d'avaluació dels estudiants independentment de l'opció en què estiguen. El SeDI se n'ocupa en primera instància, alhora que dinamitza per tal que Entreiguals proporcione tots els recursos per als mentors (formant-los, preparant fitxes i activitats de suport, etc.) i perquè els nouvinguts tinguen també programes complementaris en cas que es detecte alguna necessitat més específica.

A banda, també hi és la figura del coordinador a cada facultat. És qui, en connexió amb aquest servei, gestiona el desenvolupament del programa en un centre determinat. Amparo Ricós i Ana R. Calero són coordinadores a la Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació. Les seues tasques, expliquen, són «informar professors i estudiants sobre totes les accions que es porten a terme, detectar possibles problemes i resoldre'ls, i assessorar als tutors dels estudiants mentors».

Maria Caballer, per la seua banda, és tutora a la Facultat d'Economia i s'encarrega d'un grup de mentors. Comenta que, «a més de realitzar reunions periòdiques amb els mentors, els tutors individualment solucionem dubtes o donem informacions que poden transmetre als alumnes mentoritzats. També revisem les activitats registrades pels mentors en una aplicació específica a la secretaria virtual, per certificar al SeDI que tots els mentors han realitzat les tasques assignades». Aquesta tutoria, comenta, «et permet tenir un contacte més directe amb els alumnes i et dona una visió més global de les mancances o les necessitats dels estudiants en particular i de la universitat en general». I conclou que «el programa té resultats positius, si és pren el mentor com un *input* més en el procés d'incorporació a la universitat. Per a la majoria de mentors i alumnes, l'experiència és positiva i enriquidora, crec que s'hi poden aprendre i desenvolupar moltes habilitats transversals importants». ■

Més informació sobre el programa i els centres que hi participen en el bloc: <http://mentors.blogs.uv.es>.

© Miguel Lorenzo

La professora Irene Verde, del Departament de Teoria de l'Educació, amb dos estudiants participants en el programa de mentorització en una sessió de treball al campus de Burjassot.

Com funciona la mentoria en la pràctica?

El estudiants nous estan en contacte amb el mentor sobretot per correu electrònic. «En el meu cas, m'agrada guiar-los especialment de cara als exàmens i les assignatures. Recordar-los que això no és com a l'institut», explica Helena. En el cas de Christian, «els *incoming* tenen clar el que volen fer, són estudiants en els darrers anys de la carrera. Tracte d'ajudar-los sobretot amb els temes burocràtics».

I què en pensen els estudiants que disposen de l'ajuda d'un mentor? Raphael Silveira, mentoritzat de Juan, assegura que «tenir algú a qui pots demanar ajuda fa que siga molt més fàcil seguir el ritme de les classes». Óscar Gómez, del grup de mentoritzats d'Helena, assenyala que «el més útil va ser la possibilitat de conèixer algunes persones com jo a l'inici i el contacte amb una persona a la qual poder fer preguntes sense cap tipus de problema». Recomana l'experiència perquè «haver-ne gaudit, és el que m'ha fet apuntar-m'hi com a mentor per al pròxim any».

De tradició anglosaxona

La mentorització entre iguals en l'àmbit universitari espanyol s'ha desenvolupant molt els darrers anys. El referent per a aquesta pràctica, instaurada en el nostre entorn universitari el 2008 són les universitats anglosaxones, on és habitual i té una llarga tradició. A les universitats americanes, canadenques, australianes i a les del Regne Unit la mentoria entre iguals no sols es practica amb estudiants sinó també entre professorat expert i principiant.

Entrevista a Francisco Delgado

«L'ensenyament està privatitzat per culpa de la Llei orgànica d'educació»

El professor de la Universitat de València Ángel San Martín dialoga amb Francisco Delgado, president d'Europa Laica, que va participar-hi el passat mes d'abril en les III Trobades d'Intercanvi d'Experiències Educatives Universitat-Secundària. Delgado ha estat diputat en les corts constituents l'any 1977 i senador pel Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE), formació que abandonà l'any 2000. També fou dirigent de la Unió General de Treballadors (UGT), president de la Confederació Espanyola d'Associacions de Pares d'Alumnes (CEAPA) i membre del Consell Escolar de l'Estat. Ara, al capdavant d'Europa Laica, una associació espanyola que defensa el pluralisme ideològic i la laïcitat de l'estat, reivindica que s'ha d'educar sense dogmes, amb un escrupolós respecte pels drets humans.

Ángel San Martín

Per què la religió té una presència tan consistent, tan irrevocable, malgrat els pocs practicants que hi ha a l'estat espanyol?

Les esglésies en general, les religions –i les monoteïstes i les abrahàmiques en particular, que són el cristianisme, el judaisme i l'islam–, es troben molt a gust en moments de grans problemes socials, perquè ells dominen i controlen molt bé aquests temps de la història. Per exemple, avui a Espanya una associació religiosa com Càritas arriba al 75% del suport popular, mentre que els sindicats que han recolzat la democràcia, només al 18%, i quant als partits no cal ni parlar-ne. És absurd. En realitat, les religions sempre intenten aconseguir beneficis econòmics i beneficis en l'àmbit de l'ensenyament, en el control dels xiquets i xiquetes, sobretot d'una edat molt primerenca, quan es poden formar o deformar les consciències, perquè després capgirar la cosa és més difícil. Els infants naixen lliures, i entre els cinc i els nou anys s'acaba de formar la consciència.

La consciència moral.

Fonamentalment la consciència moral. I aquesta etapa és primordial. Per això a l'església catòlica, concretament a Espanya, li interessa molt controlar l'educació.

I com la controla?

Bé, doncs per mitjà dels acords amb la Santa Seu en l'àmbit de l'ensenyament. En aquests acords es diu, per exemple, que res en l'àmbit de l'ensenyament anirà contra la moral cristiana, que ha d'haver-hi religió als

centres escolars no universitaris en el mateix pla que qualsevol altra assignatura científica i humanística. Amb aquesta finalitat, un batalló de persones designades pels bisbats pul·lulen pels centres impartint religió. Als centres de titularitat pública van a classe de *Religió* menys del 45% de la població escolar. Al nord hi ha comunitats com el País Basc on el curs passat, en 17 instituts cap escolar va demanar l'assignatura de *Religió*.

I a pesar d'això tenien professor?

Sí. I una qüestió molt curiosa: alguns sindicats de classe fins i tot han acceptat la possibilitat que aquestes persones designades pels bisbats puguin completar horaris impartint altres assignatures afins. I de fet, molts directors certifiquen a les persones que imparteixen *Religió* que han fet horari complet, quan en realitat no és així. Això altera bastant el nombre real d'alumnes que van a *Religió*, perquè en la pràctica n'hi ha moltíssims menys dels que realment figuren en les estadístiques.

Què opineu del fet que només l'ensenyament públic patisca ara les retallades pressupostàries?

Aquest és el gran problema del país. La concertada dogmàtica rep subvencions de l'estat, mentre que es retalla poderosament l'escola rural. L'església ha estat demanant que es consideren els centres religiosos d'educació com a entitats d'iniciativa social. Ni tan sols en l'època de la dictadura van ser considerats així. Ho han aconseguit amb la Llei orgànica d'educació (LOE), la que tenim ara, on en l'article 108.4 es consideren servei públic d'educa-

«Els estudis humanistes i de formació del professorat han de passar per qüestions purament científiques, no per la moral determinada d'una religió concreta, siga catòlica o no»

© Miguel Lorenzo

Francisco Delgado, president d'Europa Laica, a la plaça del Patriarca de València.

ció els centres de titularitat pública i els centres privats concertats. És una vergonya. En l'època de Felipe González es va arribar a plantejar el tema dels concerts amb els centres privats. Això va ser un pas enrere important amb vista al futur. Alguns equips ministerials van caure perquè s'oposaven a aquesta hipòtesi. Perquè pretenien que es construïren prou escoles públiques per poder atendre la major part de l'alumnat i no es va fer així.

Va ser el problema de Maravall, no?

Aquest és un dels problemes grans que va haver-hi dins del partit. I ara estem en una situació en què el 33% de l'alumnat assisteix a centres privats concertats, dels quals el 90% són d'ideologia catòlica i això és més greu que la presència de la religió a l'escola pública.

I som quasi l'únic país europeu on es reforça la xarxa privada.

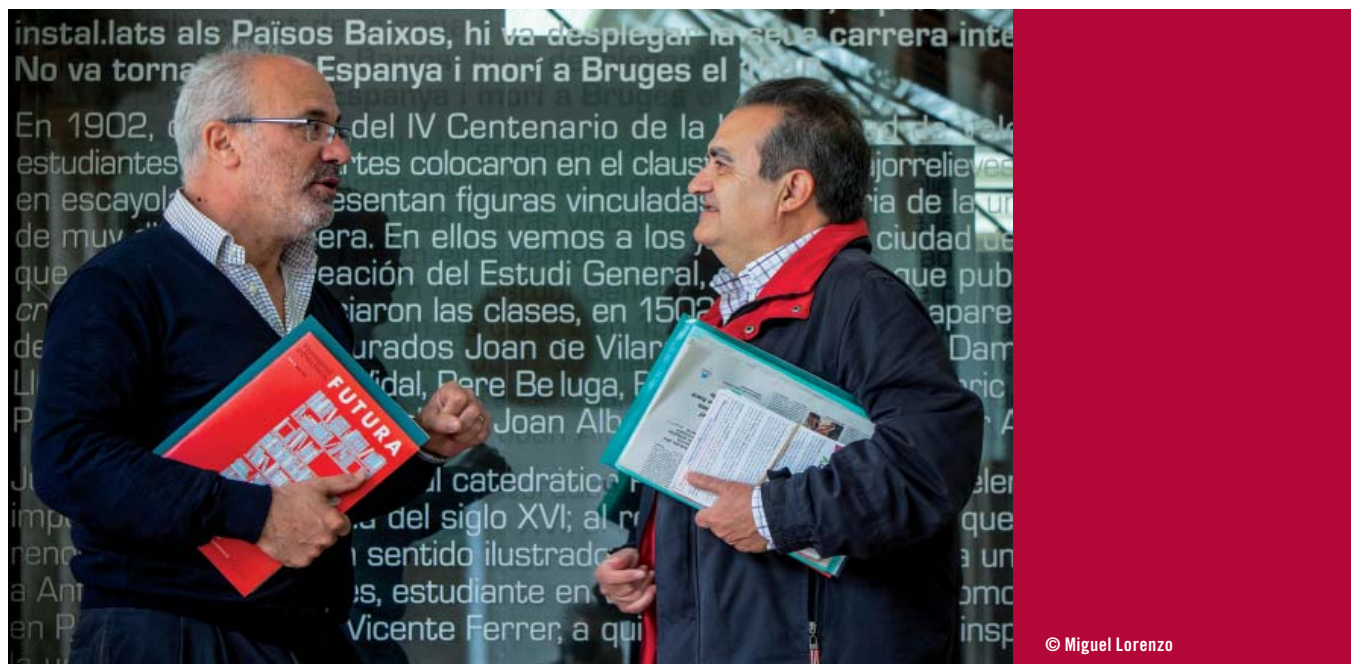
Som l'únic país de l'OCDE on es finança al 100% l'ensenyament privat religiós, i està demostrat que en un país que té dues xarxes, hi baixa moltíssim la qualitat educativa. L'ensenyament està privatitzat per culpa de la Llei orgànica d'educació (LOE). El que pretén la LOMQE és modificar parcialment la LOE per estrènyer encara més i legalitzar el que ja és un fet, que és privatitzar la gestió de l'ensenyament, com es fa a la Comunitat de Madrid.

La LOMQE dona a l'assignatura de Religió el mateix valor curricular i acadèmic que qualsevol altra, i per tant entra en les mitjanes d'avaluació.

Jo sóc certament optimista, perquè hi ha sentències del Constitucional italià, de l'espanyol, del Tribunal Suprem i de l'Audiència Nacional dels anys 80, que diuen amb tota claredat –i això es portarà al Tribunal dels Drets Humans també– que els drets d'unes persones no poden generar una obligació envers altres persones. I per tant, els passos que facen cap enrere els desfaran els tribunals. De fet, el Consell d'Estat fa un advertiment molt dur respecte a aquest tema i diu que no es pot crear una obligació a un alumne pel dret que tinguen uns altres d'anar a classe de Religió.

Des de l'època de la Transició, a l'escola hi ha estat present la dialèctica religió vs. ètica. També heu comentat que en aquella època no es va resoldre l'alta clericalització de l'estat.

Les religions tracten d'imposar la seua moral particular –amb unes determinades finalitats– al conjunt de la ciutadania. I en alguns casos aquesta moral coincideix amb l'ètica de tots els ciutadans; en altres casos, no; sobretot quan eliminen drets a altres grups com a les dones o als homosexuals. La moral de les religions es basa en uns dogmes, una forma d'entendre el món, de manipular-lo. I l'ètica és universal; l'ètica és de tots els ciutadans, creients i no creients. Per això, cal practicar l'ètica en l'àmbit de l'ensenyament, de forma transversal i fins i tot com a assignatura per reforçar valors de convivència, de solidaritat i de justícia. La moral religiosa no promou tots aquests valors. Promou la caritat i un altre tipus de valors totalment diferents. Potser el més greu és que les dones no

Ángel San Martín i Francisco Delgado, a l'edifici històric de La Nau.

tenen els mateixos drets que els homes en quasi totes les religions. Fa uns quants anys, quan el partit socialista encara estava en el poder, vaig dir a algun ministre –i a altres persones del mateix govern– que totes les polítiques d'igualtat i els diners que s'hi gastava l'estat, els llançaven, perquè s'acceptava que als col·legis catòlics es combateren eixes polítiques.

Com valoreu la presència dins del sistema escolar de tants grups integristes –Camí neocatecumenal, Legionaris, Opus...– els quals en algun cas, com ací a València, arriben a proposar la modificació del caràcter propi de l'ideari d'un centre?

El clergat disminueix a passos de gegant, els seminaris estan buits i són ben poques les persones que accedeixen al sacerdoci. Per això s'han configurat col·lectius de seglars molt potents al llarg de les últimes dècades, fomentats pel Vaticà, per la cúria romana. Per exemple, els seguidors del Camí Neocatecumenal, coneguts com a Quicos, són una de les sectes catòliques de més poder i que atrapa molts joves.

Amb molta capacitat de mobilització.

I amb molt de suport per part del Vaticà. De fet, Quico Argüello, el fundador, és l'únic seglar que participa en assemblees de bisbes al Vaticà i té moltíssim poder. L'església catòlica encara és l'única entitat privada que figura en la Constitució espanyola, tot i ser una simple associació de creients, res més. Passa el mateix amb la creació d'aules de teologia en algunes universitats. No té sentit. Tot això ha de quedar fora de la universitat, almenys de la universitat pública. En aquests moments, totes les dades sociològiques indiquen que només es consideren vinculats

d'alguna manera a l'església catòlica un de cada tres ciutadans i que practiquen el dogma catòlic un de cada quatre. I si ens fixem en les persones de menys de 40 anys, practiquen la religió catòlica el 9% dels joves i només s'hi senten vinculats el 21%. No obstant això, el que hem dit al principi, aprofitant-se de la crisi i de la pobresa, estan fent créixer Càritas o Intermón-Oxfam, així l'església catòlica redimeix els seus pecats.

Què li diríeu al degà de la Facultat de Magisteri de la Universitat de València, que és potser l'única que no imparteix al seu professorat de primària *Didàctica de la religió* ni res que tinga a veure amb la religió catòlica?

No hi ha cap departament de religió ni hi ha professorat de religió?

No res.

Doncs, és un exemple que han de seguir totes les universitats.

Quins arguments li donaríeu perquè es defensara quan l'ataquen, fins i tot des de dins de la mateixa Universitat?

És molt senzill. Els estudis humanistes i de formació del professorat han de passar per qüestions purament científiques, no per la moral determinada d'una religió concreta, siga catòlica o no. I per tant, és perfecte que en un àmbit universitari la religió no forme part dels plans d'estudi. Perquè, a més a més, en algunes facultats es vulnera la Constitució, ja que als estudiants que entren a la carrera els informen de manera molt sibil·lina que aquells que no s'apunten optativament a classe de *Religió* tindran moltes dificultats a trobar faena en col·legis catòlics. Per això, molts joves, si volen treballar, han de passar per la pedra. Això que fa el degà és magnífic i cal prendre'n bona nota. ■

Un calendari molt ajustat

Aquest curs s'incorporen diverses novetats tant a les proves d'accés a la universitat (PAU) com al procés de preinscripció. Exàmens de PAU a juny i juliol, reclamacions que enguany sí que fan baixar la nota i una única fase de preinscripció, en són algunes de les més significatives.

Redacció

Les PAU d'enguany

Fins ara, estàvem acostumats a tenir PAU (proves d'accés a la universitat) al juny i al setembre, i en consonància hi havia una fase ordinària de preinscripció al juny (fase A) i una altra al setembre (fase B). Enguany serà el primer que, tot i haver dues convocatòries d'exàmens per a les PAU, aquestes tindran lloc al juny i al juliol, deixant just un mes entre totes dues. Pel que fa als resultats, es podran consultar a partir del dia 21 de juny i del 18 de juliol, respectivament, des del web de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació: www.cefe.gva.es/univ/val/prueba_acceso.htm.

Tan bon punt s'han fet les PAU i se n'han publicat els resultats, es pot sol·licitar la reclamació o la segona correcció, a elecció de les persones interessades. La reclamació és un procés on es comprova que no s'hagen produït errades de càlcul en la qualificació, i la sol·licitud d'aquesta via anul·la la possibilitat de demanar la segona correcció. I aquest curs, el resultat de la reclamació pot mantenir, pujar o baixar la qualificació. La segona correcció implica la intervenció d'un segon o segona professora diferent del primer i la qualificació és la mitjana de les dues correccions.

El resultat pot mantenir, pujar o baixar la qualificació, i després d'aquest resultat sí que s'hi pot presentar la reclamació. Si hi ha una diferència entre les dues qualificacions de 2 punts o més, se'n fa una tercera correcció. En cas de produir-se'n la tercera correcció, la qualificació és la mitjana de les tres correccions. Per fer totes aquestes gestions, en realitzar les PAU, cada estudiant rep un codi amb el qual pot consultar-ne el resultat, fer la preinscripció, reclamar o demanar la segona correcció, tot per via telemàtica i sense presentar cap document en paper.

També hi ha la possibilitat de presentar-se a la convocatòria extraordinària de les PAU al juliol, bé perquè l'estudiant no es va poder presentar al juny, bé perquè va suspendre les PAU al juny o bé perquè vol millorar la nota. En tots els casos cal inscriure's i abonar les taxes corresponents. Un estudiant es pot presentar a la fase general, a l'específica (sempre que tinga la fase general aprovada) o a totes dues. En cas de presentar-se a la fase específica l'estudiant es pot examinar de les assignatures que vulga (inclosa l'assignatura de modalitat de la qual es va examinar en la fase de juny o anteriors).

Calendari de les PAU 2013

	Fase ordinària	Fase extraordinària
Matrícula	3, 4, 5 i 6 de juny	2, 3 i 4 de juliol
Proves	11, 12 i 13 de juny	9, 10 i 11 de juliol
Qualificacions	21 de juny	18 de juliol
Reclamació o 2a correcció	València i Castelló: 24, 25 i 26 de juny (fins a les 14 h) Alacant: 26, 27 i 28 de juny (fins a les 14 h)	19, 22 i 23 de juliol
Resultats reclamació o 2a correcció	1 de juliol	24 de juliol
Reclamació de 2a o 3a correccions	2, 3 i 4 de juliol (fins a les 14 h)	25, 26 i 29 de juliol (fins a les 14 h)
Resultats reclamació o 2a i 3a correccions	5 de juliol (exhaureix la via administrativa)	30 de juliol (exhaureix la via administrativa)

La preinscripció

Només hi ha una fase de preinscripció, perquè ha desaparegut la fase B que tenia lloc al setembre. Ara bé, el més important és recordar que, tot i que sols n'hi ha una fase, continuen mantenint-se les mateixes prioritats per a l'adjudicació de places, que es resoldrà per a tothom el 22 de juliol de 2013. Això vol dir que els qui hagen superat les PAU en la convocatòria de juny de 2013 o anteriors, aniran per davant dels qui les superen en la convocatòria de juliol de 2013 (inclosos els qui s'hi hagen presentat per millorar nota).

D'altra banda, dins el calendari de preinscripció, es distingeixen quatre períodes segons la procedència de l'alumnat:

«Els qui hagen superat les PAU en la convocatòria de juny de 2013 o anteriors, aniran per davant dels qui les superen en la convocatòria de juliol de 2013»

Calendari de preinscripció 2013

Preinscripció (4 períodes)	del 3 al 10 de juny	per als qui ja tenen la nota d'accés: titulats universitaris, PAU d'anys anteriors, cicles formatius i majors de 25, 40 i 45 anys
	del 17 de juny al 5 de juliol	PAU convocatòria ordinària 2013, titulats universitaris, cicles formatius, majors de 25, 40 i 45 anys i PAU UNED
	del 9 al 14 de juliol	PAU convocatòria extraordinària 2013
	del 17 de juny al 12 de juliol	cicles formatius que a la finalització del termini no tinguen els requisits per a l'obtenció del títol i credencial UNED
Resultats	22 de juliol	en web
	23 de juliol	en premsa

Els qui no tinguen la nota d'accés dins el termini de preinscripció, l'han de presentar igualment. Quan la tinguen, és l'estudiant qui ha d'afegir la qualificació real, llevat de les PAU realitzades al districte universitari valencià, on és la mateixa aplicació qui la incorpora. Si s'ha presentat la sol·licitud, telemàticament o en paper, i es volen modificar-hi dades, cal preinscriure's de nou en la mateixa universitat, generar un nou CIP (codi d'identificació personal) si escau, i així valdrà la darrera sol·licitud que es presente. Ara bé, si les sol·licituds es presenten en diferents universitats valencianes, quedarien totes anul·lades.

Llistes d'espera, reunions informatives i matrícula

El fet d'haver avançat la convocatòria extraordinària de les PAU al mes de juliol i d'haver comprimit la preinscripció en una única fase, ha provocat que els terminis estiguen molt ajustats. Tan bon punt es publiquen els resultats de la preinscripció el 22 de juliol, l'estudiant pot comprovar tant si té plaça en una titulació com en quines llistes d'espera està inclòs.

Calendari de matrícula 2013

Reunions informatives	22 de juliol (de vesprada) i 23 de juliol
Matrícula de 1r curs	del 24 fins al 29 de juliol
Matrícula de 2n i posteriors cursos	30 i 31 de juliol i del 2 al 6 de setembre
Llistes d'espera	1a crida: 30 de juliol 2a crida: 2 de setembre 3a crida: 5 de setembre

Les reunions informatives per als qui han estat admesos en alguna titulació de la Universitat de València es faran aquell mateix dia, el 22 de juliol, però per la vesprada, i el 23 de juliol. Tot seguit, la matrícula per a primers cursos tindrà lloc del 24 al 29 de juliol, segons la titulació i la nota d'accés. Finalment, pel que fa a les llistes d'espera, les gestiona cada universitat. En el cas de la Universitat de València, les crides de les llistes es faran telemàticament a través del web i caldrà indicar en quines titulacions es vol romandre per a les diferents assignacions. ■

Entrevista a Maite Larrauri

«L'ambient que hi ha a les escoles és nefand per a l'educació»

Fa cosa d'un segle, John Dewey assenyalava les deficiències del model educatiu platonicoaristotèlic i hi proposava alternatives fonamentades en el plantejament i la resolució de problemes. La professora Maite Larrauri, en *L'educació segons John Dewey*, reivindica la vigència de la denúncia i de les propostes del filòsof pragmàtic nord-americà. Aquest és el novè volum de la col·lecció «Filosofia per a profans» de Tàndem edicions, amb la qual, i acompanyada de les il·lustracions del dibuixant Max, aquesta divulgadora de la filosofia mira d'acostar els lectors no iniciats al pensament d'autors com Michel Foucault, Gilles Deleuze o Hannah Arendt.

Manel Marí

Com naix la col·lecció «Filosofia per a profans»?

Em vaig adonar que persones que no provenien de la universitat, però que estaven interessades pel pensament, tenien dificultats serioses per a entrar als textos. Això, juntament amb l'experiència com a professora d'ensenyament mitjà, em va fer pensar que es podia posar al servei de molta gent una feina que tan sols els professionals de la filosofia podíem accomplir, que era donar una clau d'entrada als filòsofs. La pretensió de la col·lecció –i per això els títols duen un concepte i un nom– és que aquell concepte d'aquell filòsof s'explique totalment, sense vulgaritzar-lo. Si després el lector se sent atret per aquest autor, ja és tasca seua buscar-ne altres llibres.

Com a autora, també ha fet una tasca d'antòloga. Quin ha estat el seu criteri de selecció d'autors?

Ara que l'estic acabant el veig més clar. He publicat nou títols i el desè, *La creació segons Bergson*, es publicarà l'any vinent i amb aquest es clausurarà la col·lecció. He escrit sobre els filòsofs que duc al cor, aquells que m'han servit per a orientar la meua vida. No són els autors que es corresponen amb el que jo anomenaria «l'autopista del pensament» (Plató, Aristòtil, Descartes, Kant, Hegel, Marx...). La filosofia ha tingut també moltes carreteres secundàries, moltes de les quals han sostingut el criteri que la filosofia havia de ser més que un coneixement: havia de ser una forma de vida. Molts dels autors que he triat es troben en aquesta banda.

El to del llibre és una reivindicació de les idees de Dewey. Queda molt lluny l'escola d'avui dels seus plantejaments?

Crec que, en conjunt, sí, tot i que Dewey ha tingut influència en tots els moviments de renovació pedagògica i, per tant, moltes de les coses que es coneixen avui en l'ensenyament han

«És una barbaritat que en primer d'ESO tinguen nou o deu assignatures»

tingut origen en ell. Però crec que mai no s'ha anat a la base del problema. Dewey pensava que l'escola havia de ser revolucionada, i la revolució en l'escola no s'ha fet. S'hi han fet reformes, i encara s'hi fan més reformes, però no s'ha anat al fonament de l'assumpte, que és que l'escola a finals del segle XIX era una escola platonicoaristotèlica. I crec que, en conjunt, ho continua sent.

En què consisteix aquest model platonicoaristotèlic que Dewey critica?

Plató pensa que l'ensenyament és, fonamentalment, mental. Pensa que cal educar la ment perquè comande tant la vida privada com la vida política. L'ensenyament, a més a més, ha d'oferir la possibilitat de jerarquitzar els individus que hi entren, de manera que, a la fi, vaja afinant-se la piràmide i arriben al cim tan sols aquells que vertaderament serveixen per a aquestes tasques de direcció. Però, a tota la població se li ha de donar una educació fonamentalment mental? Doncs no. Tota la població hauria d'aprendre a ballar, a fer música, a dibuixar, a cuinar, a construir taules, prestatgeries, a relacionar-se amb els altres, a escriure històries... No es poden concebre les matèries que s'ensenyen en l'educació obligatòria en funció del que necessitaran els futurs estudiants de la universitat.

En la seua carrera, n'ha trobat excepcions?

En petites dosis, sí. Per exemple, en algunes experiències que hi ha hagut gràcies a la LOGSE, quan tothom es va adonar que no es podien mantenir tots els alumnes, sobretot de l'ESO, seguint els mateixos nivells d'ensenyament, donant les mateixes

assignatures, els mateixos materials... Aleshores es va crear un concepte, acompanyat de cert tipus de pràctiques, que era l'atenció a la diversitat. Així, per a alumnes que no podien seguir el ritme platonicoaristotèlic envers l'èxit universitari i que no podies fer-los repetir *in aeternum*, es crearen formes paral·leles dins dels mateixos instituts o escoles, que eren classes de diversificació. S'hi prescindia de llibres, de nivells, de currículums... I s'hi van fer les coses més creatives del món. Han estat experiències valuoses que, si s'hagueren exportat a la totalitat de l'ensenyament, haurien suposat una revolució.

Hi ha massa obsessió encara amb una educació des de la comunicació i no des de l'acció, com pretenia Dewey?

Quan estàs impartint una matèria, fonamentalment de característiques mentals, la manera de fer que algú aprenga alguna cosa intel·lectual és dir-li-ho. Cal entendre que Dewey és un filòsof pragmàtic i no un educador. El pragmatisme té una concepció particular del coneixement, que és que una idea és la solució a un problema. Per a aprendre alguna cosa cal tenir un problema, plantejar-se com resoldre'l, arriscar-se a donar-hi una solució, posar-la en pràctica i veure si funciona. I tot aquest procés, a la fi, et dóna una idea. Per tant, la comunicació no pot ser la via per la qual una idea forme part de tu. Tot cau de la banda de l'acció. I, si ens n'adonem, és exactament així: què recordem d'allò que hem après? Recordem aquelles coses que estan vinculades a alguna cosa que vam fer. Tot això és molt més útil que no que un professor parle, que un alumne l'escolte, ho reproduïska en la seua ment i intente reproduir-ho en un examen.

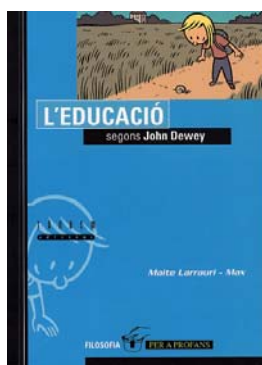
Entre tantes reformes educatives, ningú no s'ho ha plantejat encara?

En el fons, el que sap tothom, la dreta i l'esquerra, és que el sistema

Maite Larrauri i Max

*L'educació segons
John Dewey*

Col·lecció «Filosofia
per a profans»,
Tàndem edicions,
València, 2012, 92 p.

© Miguel Lorenzo

Maite Larrauri, en la foto, és coautora junt a l'artista Max de L'educació segons John Dewey.

educatiu no està funcionant. Feta la revolució per la qual s'ha donat ensenyament a tot el món, el nucli dur del que no s'ha tocat és part de la primària i, sobretot, la secundària obligatòria. L'ensenyament infantil està molt bé. Entres en una aula d'infantil i els xiquets estan fent coses: tallant, apegant, discutint, reunint-se en rogle... Hi ha una activitat contínua. A més a més, són aules amb una altra disposició arquitectònica. Però en la primària ja comencen amb les matèries. Dividir l'ensenyament obligatori en matèries és un error. La vida no està dividida en matemàtiques, llengua, biologia... Totes aquestes coses s'hi donen barrejades. És una barbaritat que en primer d'ESO tinguen nou o deu assignatures.

Dewey dona una importància cabdal a l'ambient educatiu. Hi està d'acord?

Totes les societats, al llarg de la història, han trobat una manera d'educar la progènie, tant informal, que és l'educació que proporciona la tribu al marge d'un entorn regulat, com

formal, que és reglada, gestionada per un organisme particular. L'educació informal és, a diferència de la formal, absolutament eficaç. El seu defecte està en el fet que no reflexiona sobre allò que s'ensenyava i tendeix a reproduir els mateixos errors. En l'educació formal es podria afinar el tipus d'herència que vols deixar perquè no es perpetuaren els errors de generacions anteriors, però caldria trobar l'eficàcia de l'educació informal. Per què educa l'educació informal? Dewey sosté que educa l'ambient, per tant cal fer que l'escola siga un ambient seleccionat per tal que els xiquets s'eduquen de la manera que volem. I aquesta idea, tan senzilla de formular, no ha tirat mai endavant.

Tan lluny està l'escola de l'ambient educatiu proposat per Dewey?

L'ambient que hi ha a les escoles és nefand per a l'educació. Els alumnes aprenen el que han de contestar per traure bones notes, aprenen a satisfer el mestre, a esquivar els obstacles... i amb aquest aprenentatge ixen. L'educació que rep el conjunt de la

població no és bona, perquè els alumnes no han après ni a traure el millor de si mateixos, ni a dur una vida en comú col·laborativa, ni a formular hipòtesis per resoldre un problema... Al mateix temps, un ensenyament que es plantejara que el que educa és l'ambient hauria de fer, d'entrada, tota una revisió arquitectònica. L'arquitectura de les aules està orientada a una educació totalment platònica, perquè els alumnes estiguen asseguts i callats.

Dewey reclama entusiasme en l'ambient educatiu, però afirma que no hi ha tècniques per a encomanar-lo.

És cert que no hi ha tècniques. S'ha de treballar a partir de l'entusiasme del mateix professor. S'ensenyava allò que a un li agrada, i és necessari que al professor li agrade ensenyar, li agraden els seus alumnes i li agrada la matèria que ensenya. Si això es compleix, de segur que l'entusiasme s'encomana perquè l'entusiasme s'encomana amb entusiasme. ■

Un llibre per a l'optativa de batxillerat sobre la Unió Europea

Montblanc, recursos educatius sobre la Unió Europea és una iniciativa editorial dissenyada per a ser una eina didàctica per a una nova optativa del batxillerat. A més, aspira a servir de manual de referència per a les persones alienes al món educatiu i interessades en el procés d'integració de la Unió Europea.

F. Martí

El Centre de Documentació Europea de la Fundació General de la Universitat de València ha publicat *Montblanc, recursos educatius sobre la Unió Europea*, un llibre electrònic amb l'objectiu principal de servir per a l'assignatura *Unió Europea. Organització i funcionament*. Aquesta és una matèria que la Generalitat Valenciana incorporà al catàleg d'assignatures optatives del pla d'estudis de segon de batxiller, en el curs acadèmic 2011-2012. *Montblanc* ha estat el resultat de l'impuls de Cecilio Tamarit, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de València, de José Díaz Lafuente, director acadèmic dels cursos de formació de la Càtedra Unesco de la Universitat de València i autor del text, i d'Alfonso Moreira, tècnic del Centre de Documentació Europea, que ha dut endavant el procés editorial d'aquesta iniciativa que ha rebut una ajuda del programa Jean

Monnet de la Comissió Europea. El llibre, que pren el nom del Mont Blanc, el pic dels Alps considerat el més alt de l'Europa occidental, es troba disponible en versió en castellà per a descarregar-lo gratuïtament en l'iPad, amb iBooks o en l'ordinador, amb iTunes. Segons el Centre de Documentació Europea, es publicarà la versió en valencià pel juny d'aquest any i estarà disponible la versió per a dispositius, tant en castellà com en valencià, a l'octubre vinent. A més, el Centre proporciona un servei diari d'assessorament sobre el seu ús i els continguts, i una actualització automàtica anual. *Montblanc, recursos educatius sobre la Unió Europea*, consta de 32 temes estructurats en set blocs, a través dels quals s'estudien els principis i valors de la Unió Europea, la història d'Europa, el dret comunitari, les polítiques de la Unió i les oportunitats d'estudi i ocupació per als joves. Hi ha vídeos multilingües,

recursos multimèdia i moltes fotografies que es combinen amb textos i exercicis pràctics que fan del llibre una eina molt dinàmica. A més a més, hi ha un apartat perquè els lectors que vulguen puguen fer una autoavaluació del que s'ha après i una selecció de recursos electrònics a manera de bibliografia seleccionada en cadascun dels blocs temàtics. ■

cinc
cèntims

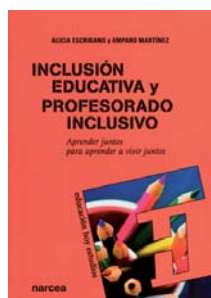
*«Cada curs canviant,
fills del presagi,
de l'incert edifici del demà.
Cada curs uns nous afectes,
una voluntat de mantenir viva,
contra els vents i les arrugues,
la innocència que s'encomana
i es projecta.»*

Fragment del poema
«El meu horari»

Alexandre Bataller

Llibre del professor

Col·lecció «Poesia», Edicions
Bromera, Alzira, 2013, 111 p.

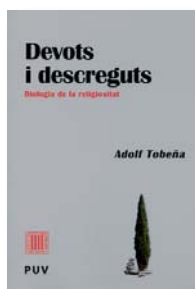

**Inclusión educativa y profesorado
inclusivo. Aprender juntos
para aprender a vivir juntos**

Alicia Escribano i Amparo Martínez

Col·lecció «Educación hoy estudios»,
Narcea Ediciones, Madrid, 2013, 152 p.

Per fer realitat l'escola que garanteix el dret a l'educació de tothom es necessita un professorat format en inclusió. El treball d'Escribano i Martínez és útil tant per als docents en actiu com per als estudiants dels graus en magisteri i per als del màster en educació secundària que vulguen acostar-se a la formació teòrica de la inclusió educativa i a la seua plasmació en l'aula. Es tracta d'una proposta molt recomanable per aconseguir anar més enllà de la simple integració i aplicar les pràctiques docents que puguen esborrar l'exclusió a l'escola.

**Devots i descreguts.
Biología de la religiosidad**

Adolf Tobeña

Col·lecció «Pensament crític», Institut d'Estudis
Catalans i Publicacions de la Universitat
de València, València, 2013, 192 p.

Tobeña, catedràtic de Psicologia Mèdica i Psiquiatria de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de l'Institut de Neurociències d'aquesta mateixa universitat, fa un repàs en aquesta obra a les bases biològiques de la creença religiosa partint de la proposició indiscutible que la religiositat no és un atribut que tenen tots els humans. El treball resulta apassionant pel que conta i molt atractiu per com ho conta. És un magnífic assaig d'on poar idees per tractar amb l'alumnat la religiositat, la pervivència de les supersticions o l'omnipresència de les religions en la nostra societat.

**Ciencias para el mundo contemporáneo.
Reflexiones sobre los contenidos de las
ciencias y sobre nuestra forma de vida**

B. Sanchez, M. C. Lezan, R. Vidal i G. Quintás, (ed.)

Col·lecció «Educació. Laboratori de materials»,
Publicacions de la Universitat de València,
2a edició, València, 2103, 175 p.

Concebut com un manual destinat a l'alumnat de batxillerat per a l'assignatura *Ciències per al món contemporani*, aquesta obra col·lectiva funciona també, magníficament, com una obra de divulgació per a tots els públics. Perquè si bé és una edició senzilla amb textos sense color ni fotos, l'accessibilitat, rigorositat i atractiu dels seus textos sobre assumptes com ara l'origen de la vida o la revolució genètica, conviden a interrogar-se, debatre i reflexionar sobre les ciències i sobre la nostra forma de vida.

**Memòria i vigència d'un compromís:
universitaris contra la dictadura.
Catàleg de l'exposició**

DDAA. Coordinat per M. José Millán
i Norberto Piqueras

Vicerectorat de Cultura i Igualtat.
Universitat de València, València, 2013, 243 p.

Per a l'exposició sobre el moviment universitari contra el franquisme s'ha produït aquest catàleg que documenta exhaustivament el compromís dels joves d'aleshores amb la democràcia. Seguint l'organització de la mostra s'ofereix un recorregut de la lluita estudiantil que es completa amb una sèrie d'articles que reflexionen sobre el passat i el present dels moviments estudiantils i ciutadans protagonitzats pels joves. L'obra, a més, inclou una selecció d'imatges de fotoperiodistes valencians sobre la Primavera valenciana.

sedi

Servei d'Informació
i Dinamització

Campus de Blasco Ibáñez

Aulari III. Planta primera
Av. Menéndez y Pelayo, s/n
46010 València
Tel. 963 864 040

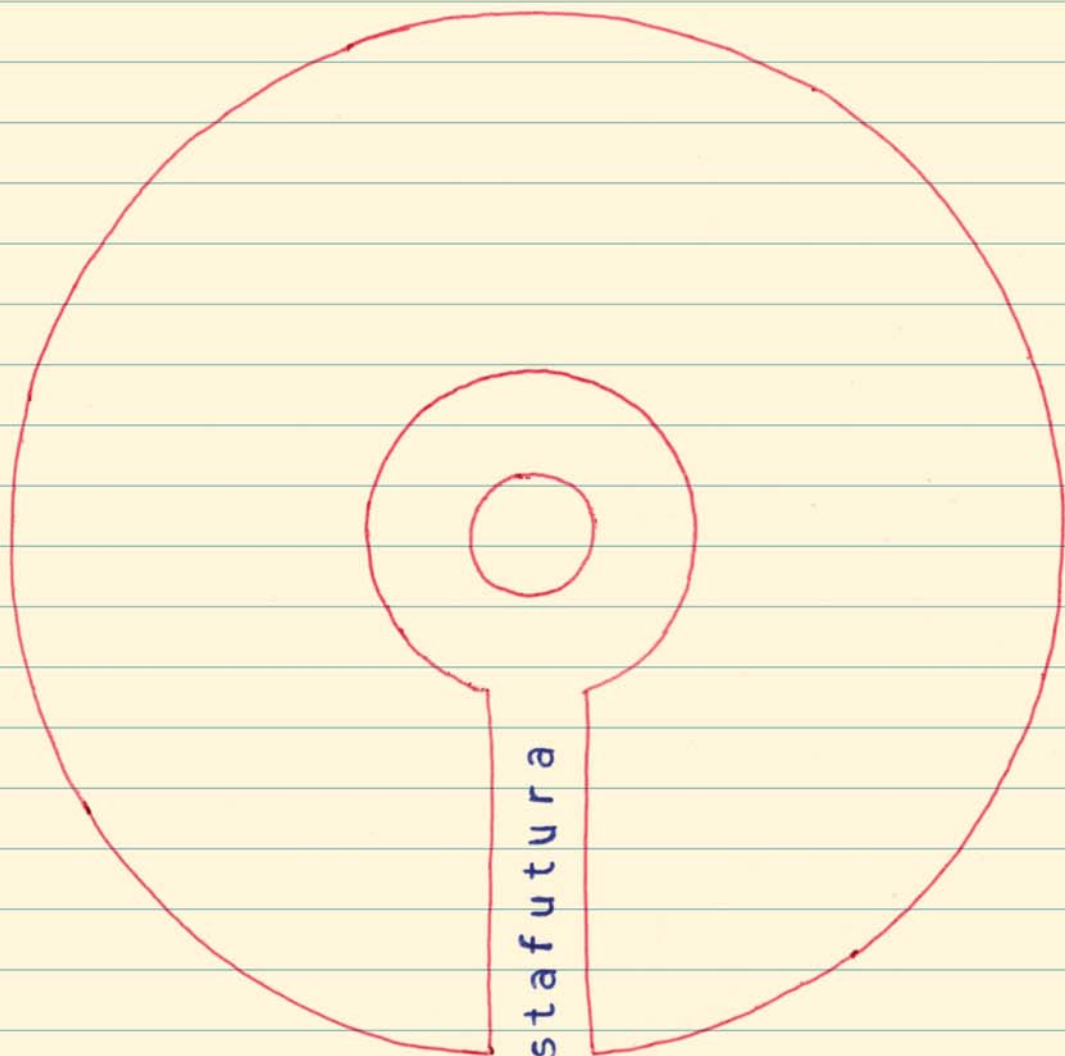
Campus de Burjassot-Paterna

Edifici de Serveis Generals.
Planta baixa
C. Dr. Moliner, 50
46100 Burjassot
Tel. 963 544 060

Campus dels Tarongers

Aulari Nord. Planta baixa
Av. dels Tarongers, s/n
46022 València
Tel. 963 828 503

sedi@uv.es
www.uv.es

www.uv.es/revistafutura

FUTURA

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA